

Lekcija 5: *Sinteza MIMO regulatora*

Prof.dr.sc. Jasmin Velagić
Elektrotehnički fakultet Sarajevo

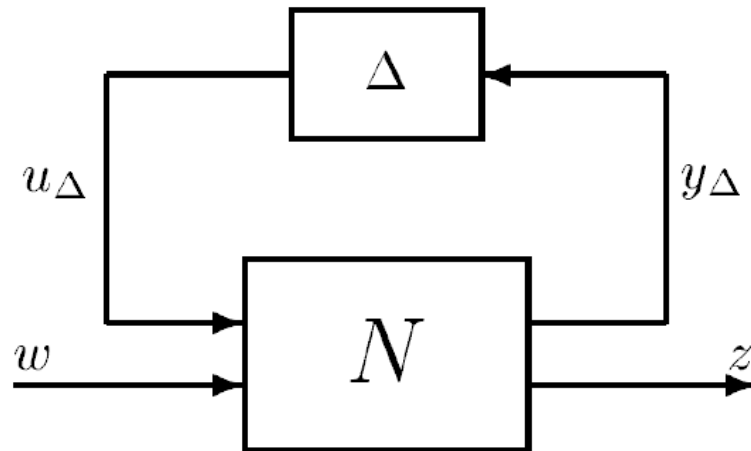
Kolegij: Multivarijabilni sistemi

2012/2013

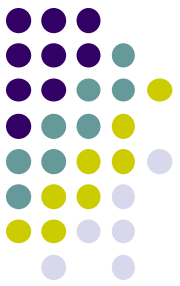

Opća upravljačka konfiguracija

- Opća upravljačka konfiguracija sa neizvjesnošću i regulatorom

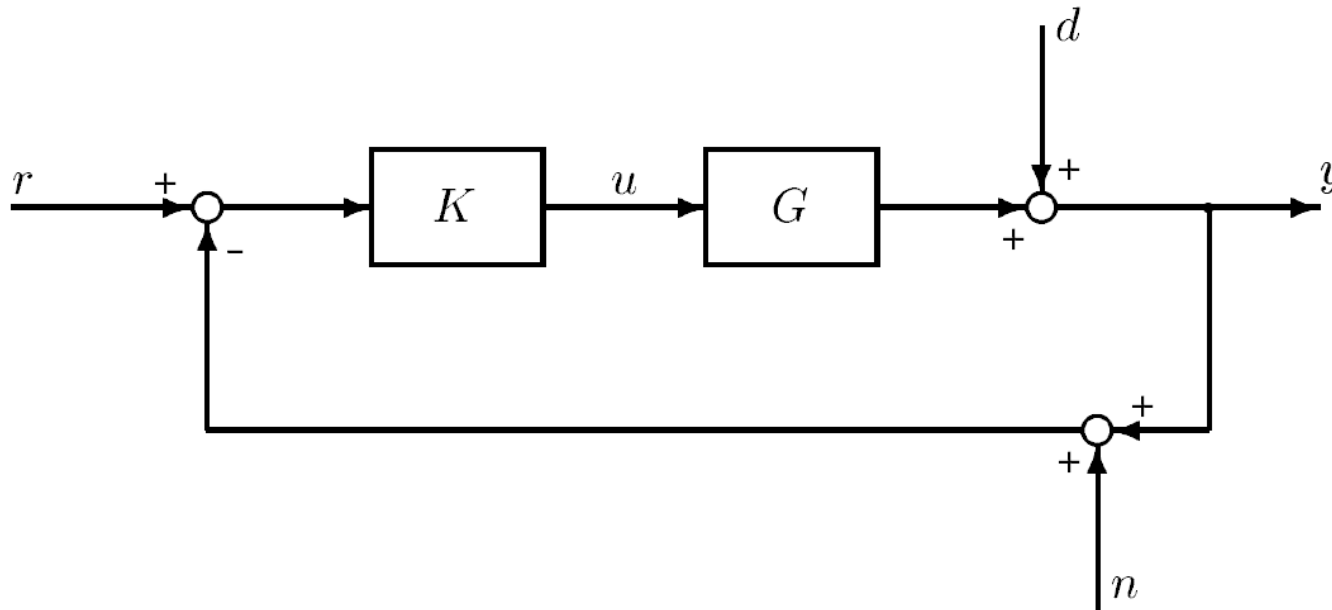

- Ciljevi:**
- Definirati $N(s)$ koji će oslikavati svojstva zatvorene petlje.
- Odrediti $K(s)$ da se postigne željeni $N(s)$.

Opća upravljачka konfiguracija

Sistem upravljanja sa 1-DOF

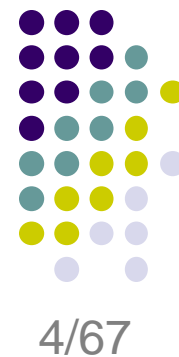
- Izlaz y , upravljачki ulaz u i pogreška e dani su sa:

$$y(s) = T(s)r(s) + S(s)d(s) - T(s)n(s)$$

$$u(s) = K(s)S(s)[r(s) - n(s) - d(s)]$$

$$e(s) = S(s)r(s) - S(s)d(s) + T(s)n(s)$$

Opća upravljačka konfiguracija

- Zahtjevi koji se postavljaju na K , u smislu stabilizacije G -a, su:
 - **Eliminiranje smetnje** \Rightarrow učiniti $\bar{\sigma}(S)$ malim.
 - **Prigušenje šuma** \Rightarrow načiniti T malim.
 - **Slijeđenje referentne veličine** $\Rightarrow \bar{\sigma}(T) \approx \underline{\sigma}(T) \approx 1$
 - **Redukcija stanja ulaza (energije)** \Rightarrow načiniti $\bar{\sigma}(KS)$ malim.
 - **Robusna stabilnost u prisustvu aditivne perturbacije** \Rightarrow načiniti $\bar{\sigma}(KS)$ malim.
 - **Robusna stabilnost u prisustvu izlazne multiplikativne neizvjesnosti** \Rightarrow načiniti $\bar{\sigma}(T)$ malim.
- Ovi zahtjevi se ne mogu zadovoljiti istovremeno, tj. postoje konfliktne ciljevi pri dizajnu regulatora.

Opća upravljačka konfiguracija

- Dizajn regulatora uključuje kompromis između navedenih konfliktnih ciljeva:
 - **Sinteza**: formulacija i rješavanje problema optimizacije.
 - **Oblikovanje petlje** (engl. Loop-shaping): “ručno” oblikovanje otvorene petlje pojačanja.

Opća upravljачka konfiguracija

- Prethodni zahtjevi su se odnosili na zatvorenu petlju, ovdje imamo posla sa oblikovanjem otvorene petlje.
- Klasično oblikovanje petlje – oblikovanje otvorene petlje $L = GK$, zahtijeva se:

$$\underline{\sigma}(L) - 1 \leq \frac{1}{\bar{\sigma}(S)} \leq \underline{\sigma}(L) + 1$$

- Na frekvencijama gdje je $\underline{\sigma}(L) \gg 1$ imamo $\bar{\sigma}(S) \approx 1/\underline{\sigma}(L)$
- Na frekvencijama gdje je $\underline{\sigma}(L) \ll 1$ imamo $\bar{\sigma}(T) \approx \bar{\sigma}(L)$
- Na frekvenciji ω_B ($1/\bar{\sigma}(S(j\omega_B)) = \sqrt{2} \approx 1.41$) imamo:

$$0.41 \leq \underline{\sigma}(L(j\omega_B)) \leq 2.41$$

Opća upravljačka konfiguracija

7/67

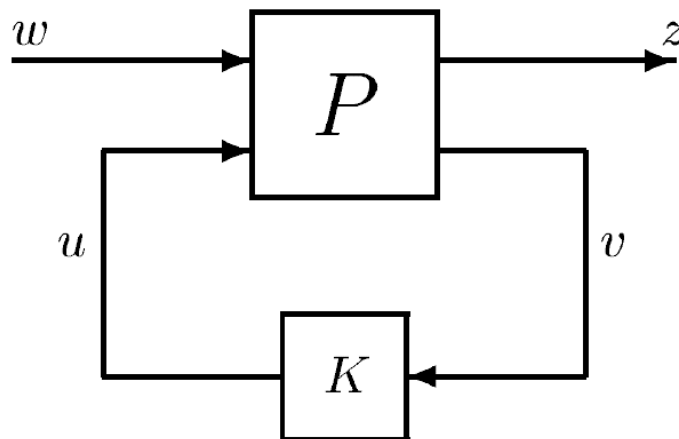
- Preko specificiranog frekvencijskog područja mogu se aproksimirati zahtjevi zatvorene petlje sa zahtjevima koji se odnose na otvorenu petlju:
 - Za **eliminiranje smetnje** učiniti $\underline{\sigma}(GK)$ velikim; ispravno za frekvencije na kojim je $\underline{\sigma}(GK) \gg 1$
 - Za **prigušenje šuma** načiniti $\bar{\sigma}(GK)$ malim; ispravno za frekvencije gdje je $\bar{\sigma}(GK) \ll 1$
 - Za **slijeđenje reference** učiniti $\underline{\sigma}(GK)$ velikim; vrijedi za frekvencije na kojima je $\underline{\sigma}(GK) \gg 1$
 - Za **robusnu stabilnost na aditivne perturbacije** učiniti $\bar{\sigma}(K)$ malim; vrijedi za frekvencije na kojima je $\bar{\sigma}(GK) \ll 1$
 - Za **robusnu stabilnost na multiplikativne izlazne perturbacije** učiniti $\bar{\sigma}(GK)$ malim ($\bar{\sigma}(GK) \ll 1$)

Opća upravljačka konfiguracija

- Zahtjevi 1. i 3. su validni i važni na niskim frekvencijama, tj, $0 \leq \omega \leq \omega_l \leq \omega_B \leq \infty$.
- Zahtjevi 2., 4., 5. i 6. su uvjeti koji su ispravni i važni na visokim frekvencijama, tj. $\omega_B \leq \omega_h \leq \omega \leq \infty$.
- Na frekvencijama na kojima se želi veliki iznos pojačanja (niske frekvencije), “najlošiji slučaj” pravca je povezan sa $\underline{\sigma}(\mathbf{L})$.
- Na frekvencijama gdje se želi postići mali iznos pojačanja (visoke frekvencije) “najlošiji slučaj” pravca je povezan sa $\overline{\sigma}(\mathbf{L})$.

Opća upravljačka konfiguracija

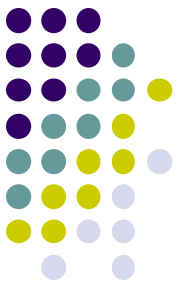
Opći problem upravljanja bez neizvjesnosti

$$z = F(P, K)w$$

- Sinteza regulatora: $\min_K \|F\|_m$
- $m = 2$ imamo H_2 -optimalno upravljanje,
- $m = \infty$ imamo H_∞ -optimalno upravljanje.
- Rješenje zasnovano na modelu $P(s)$.

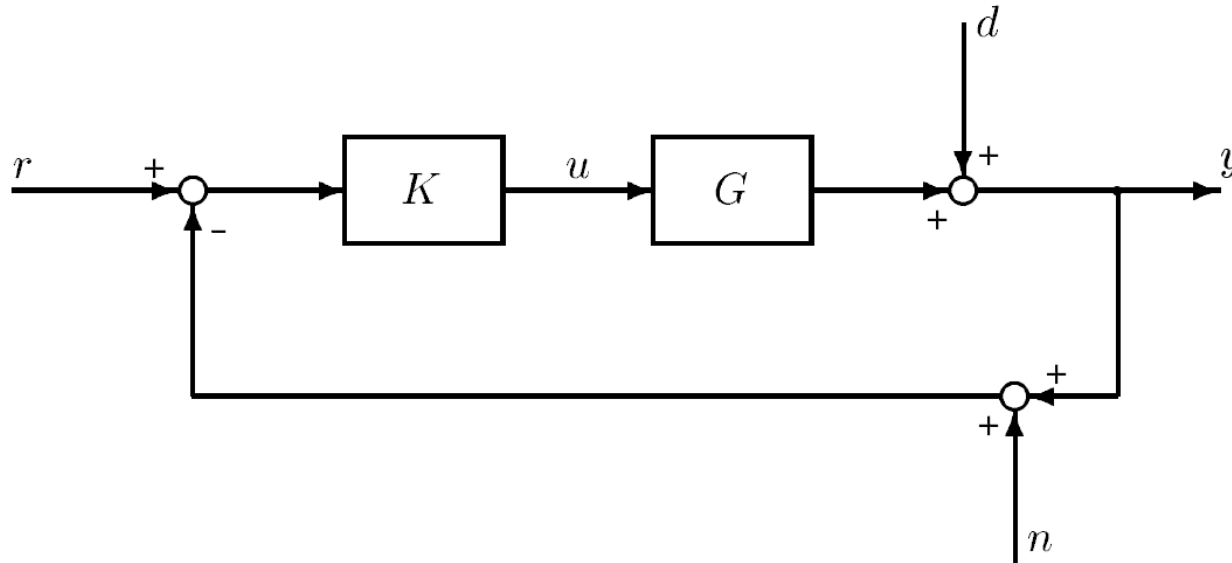

Opća upravljačka konfiguracija

Određivanje $P(s)$ – pristup zasnovan na signalu

- Formulacija ovog pristupa: minimizirati otežanu pogrešku upravljanja e i upravljački ulaz u u prisustvu reference r i poremećaja (smetnje) d .

- Vektor ulaza w i vektor z su:

$$w = \begin{bmatrix} r \\ d \end{bmatrix}, \quad z = \begin{bmatrix} W_P e \\ W_u u \end{bmatrix}$$

Opća upravljачka konfiguracija

- U otvorenoj petlji ($n = \mathbf{0}$) imamo:

$$z_1 = W_P e = W_P (r - d - Gu) = W_P (w_1 - w_2 - Gu)$$

$$z_2 = W_u u$$

$$v = e = r - d - Gu = w_1 - w_2 - Gu$$

- Na temelju ovih izraza slijedi izraz za $P(s)$:

$$P(s) = \begin{bmatrix} W_P(s)I & -W_P(s)I & -W_P(s)G(s) \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & W_u(s)I \\ -I & -I & -G(s) \end{bmatrix}$$

Opća upravljачka konfiguracija

Određivanje $P(s)$ – oblikovanje funkcija prijenosa

- Razmatra se oblikovanje funkcija prijenosa zatvorene petlje, S i T , rješavanjem problema optimizacije:

$$\min_K \left\| \begin{bmatrix} W_P S \\ W_T T \end{bmatrix} \right\|_m \Rightarrow F(P, K) = \begin{bmatrix} W_P S \\ W_T T \end{bmatrix}$$

- Signali w i z odabiru se tako da je:

$$z = \begin{bmatrix} W_P S \\ W_T T \end{bmatrix} w$$

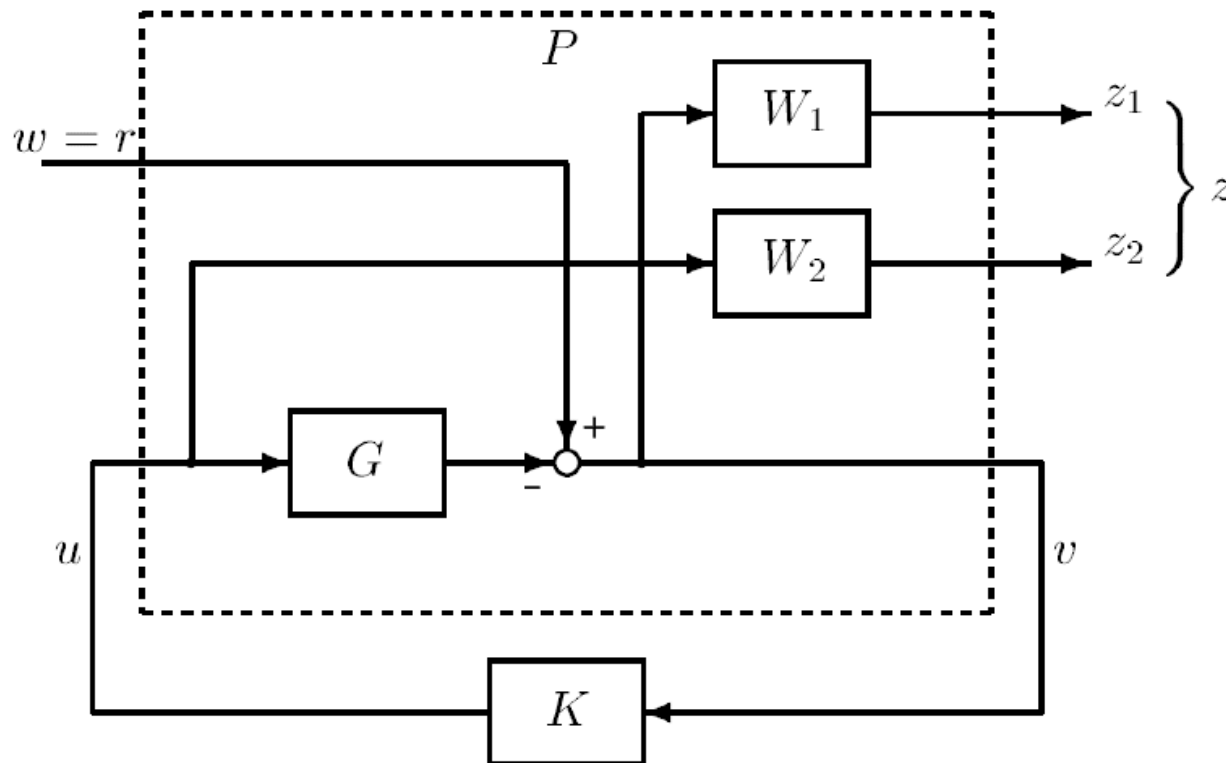
- Budući da je $e = Sd$ i $y - d = Td$, odabiremo:

$$w = d; \quad z = \begin{bmatrix} W_P e \\ W_T (y - d) \end{bmatrix}$$

Opća upravljачka konfiguracija

- Korištenjem prethodnih izraza dobiva se:

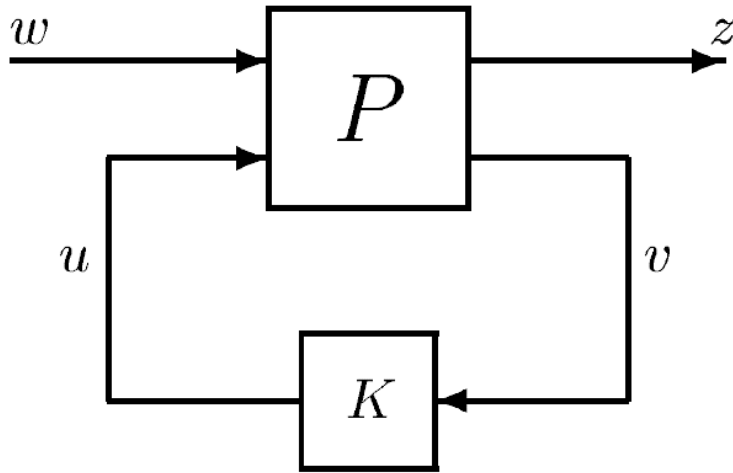
$$P(s) = \begin{bmatrix} -W_P(s)I & -W_P(s)G(s) \\ \mathbf{0} & W_T(s)G(s) \\ -I & -G(s) \end{bmatrix}$$

Sinteza regulatora

- Opća upravljачka struktura

$$\begin{bmatrix} z \\ v \end{bmatrix} = \mathbf{P}(s) \begin{bmatrix} w \\ u \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} P_{11}(s) & P_{12}(s) \\ P_{21}(s) & P_{22}(s) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} w \\ u \end{bmatrix}$$

$$u = \mathbf{K}(s)v$$

- Realizacija generaliziranog procesa $\mathbf{P}(s)$ u prostoru stanja:

$$\mathbf{P}^s = \left[\begin{array}{c|cc} \mathbf{A} & \mathbf{B}_1 & \mathbf{B}_2 \\ \hline \mathbf{C}_1 & \mathbf{D}_{11} & \mathbf{D}_{12} \\ \mathbf{C}_2 & \mathbf{D}_{21} & \mathbf{D}_{22} \end{array} \right]$$

Sinteza regulatora

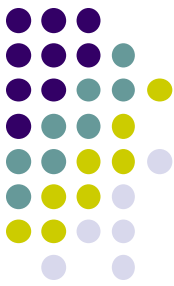
- Funkcija prijenosa zatvorenog sistema od w prema z dana je linearnom frakcijskom transformacijom:

$$z = F_l(P, K)w$$

gdje je:

$$F_l(P, K) = P_{11} + P_{12}K(I - P_{22}K)^{-1}P_{21}$$

- H_2 i H_∞ upravljanja uključuju minimiziranje H_2 i H_∞ normi od $F_l(P, K)$.
- Oba upravljanja zahtijevaju rješavanje **dvije Riccatijeve jednačbe**, njihovi regulatori imaju **dimenziju stanja jednaku dimenziji generaliziranog procesa P** i oba regulatora imaju separiranu strukturu.

Sinteza regulatora

- Algebarske Riccatijeve jednađbe (ARE) su oblika:

$$\mathbf{A}^T \mathbf{X} + \mathbf{X} \mathbf{A} + \mathbf{X} \mathbf{R} \mathbf{X} + \mathbf{Q} = \mathbf{0}$$

- Standardni algoritmi za rješavanje H_2 i H_∞ optimalnih upravljačkih problema zasnivaju se na realizaciji generaliziranog procesa $\mathbf{P}(s)$ u prostoru stanja:

$$\mathbf{P}(s) = \begin{bmatrix} \mathbf{A} & \mathbf{B}_1 & \mathbf{B}_2 \\ \mathbf{C}_1 & \mathbf{D}_{11} & \mathbf{D}_{12} \\ \mathbf{C}_2 & \mathbf{D}_{21} & \mathbf{D}_{22} \end{bmatrix}$$

gdje je $[\mathbf{w} \ \mathbf{u}]^T$ ulaz i $[\mathbf{z} \ \mathbf{v}]^T$ izlaz.

- Brojne pretpostavke o \mathbf{P} -u obično trebaju biti zadovoljene kako bi se riješio problem optimizacije (algoritamska ovisnost).

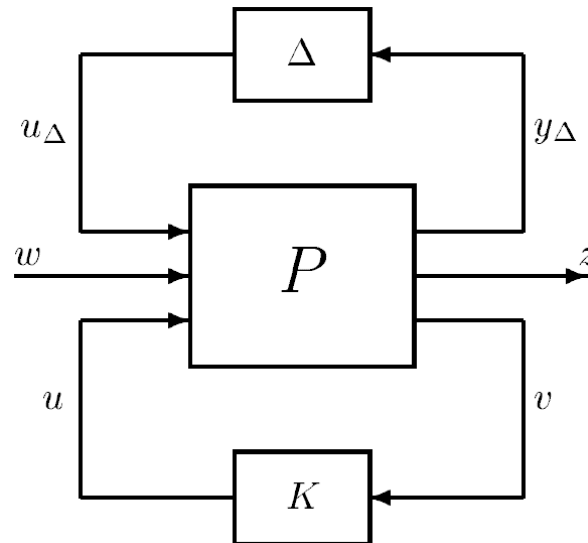

Sinteza regulatora

- **Pretpostavka 1.** (A, B_2, C_2) stabilizirajuće i detektibilne.
 - Zahtijeva se za postojanje stabilizirajućeg K .
- **Pretpostavka 2.** B_1 i B_2 imaju puni rang
 - Osigurava pravilan K
- **Pretpostavka 3.** Matrica $\begin{bmatrix} A - j\omega I & B_2 \\ C_1 & D_{12} \end{bmatrix}$ ima puni rang za sve ω .
- **Pretpostavka 4.** Matrica $\begin{bmatrix} A - j\omega I & B_1 \\ C_2 & D_{21} \end{bmatrix}$ ima puni rang za sve ω .
 - Izbjegavati poništavanje polova i nula na imaginarnoj osi (Pretpostavke 3. i 4.).
- **Pretpostavka 5.** $D_{11} = 0$ i $D_{22} = 0$.
 - Osigurava pravilne funkcije prijenosa (kod H_2).

Sinteza regulatora

- Opći problem upravljanja sa neizvjesnošću

$$z = F(P, K, \Delta)w$$

- RS (neizvjesnost predstavljena punom matricom): H_∞ **optimalno upravljanje** koje uključuje i funkciju prijenosa od u_Δ do u_Δ ukorporiranu u $F(P, K)$.
- RS za strukturiranu neizvjesnost i RP: **μ sinteza** (pogledati lekciju 4.):

$$\min_K \max_\omega \mu_{RP}(N)$$

H_2 optimalno upravljanje

- Standardni H_2 problem optimalnog upravljanja sastoji se od pronalaženja stabilizirajućeg regulatora \mathbf{K} koji minimizira:

$$\|F(s)\|_2 = \sqrt{\frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(j\omega)F(j\omega)^T d\omega}; \quad F \stackrel{\Delta}{=} F_l(P, K)$$

- Interpretacije H_2 norme:
 - **Signal**: kovarijanca izlaza za ulaz bijelog šuma w :

$$\|F(s)\|_2^2 = \lim_{t \rightarrow \infty} E\{z(t)^T z(t)\}, \quad E\{w(t)^T w(t)\} = \mathbf{I}\delta(t - \tau)$$

što slijedi iz Parsevalovog teorema:

$$E\{z(t)^T z(t)\} = \text{tr}E\{z(t)z(t)^T\} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \text{tr}[F(j\omega)F(j\omega)^H] d\omega$$

H_2 optimalno upravljanje

- **Sistem:** suma područja svih singularnih vrijednosti od F :

$$\|F(s)\|_2 = \sqrt{\frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \sigma_i^2(F(j\omega)) d\omega}$$

- Minimizacija kovarijance izlaza za ulaz tipa bijelog šuma sličan je LQG problemu – RMS (Root-Mean-Square minimizacija).
- Problem H_2 optimalnog upravljanja može se eksplicitno riješiti pomoću dvije Riccatijeve jednačbe.
- Rješenje se može iskazati u formi **optimalni observer stanja** + **optimalna povratna veza stanja** (optimal state feedback).

LQG optimalno upravljanje

- Specijalan slučaj H_2 optimalnog upravljanja.
- Promatra se stohastički sistem:

$$\dot{\mathbf{x}} = \mathbf{A}\mathbf{x} + \mathbf{B}\mathbf{u} + \mathbf{w}_d$$

$$\mathbf{y} = \mathbf{C}\mathbf{x} + \mathbf{w}_n$$

sa:

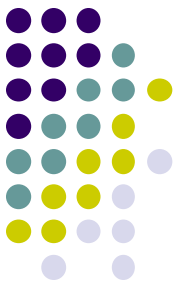
$$E \left\{ \begin{bmatrix} \mathbf{w}_d(t) \\ \mathbf{w}_n(t) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{w}_d(\tau)^T & \mathbf{w}_n(\tau)^T \end{bmatrix} \right\} = \begin{bmatrix} \mathbf{W} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{V} \end{bmatrix} \delta(t - \tau)$$

- LQG problem \Rightarrow naći $\mathbf{u} = \mathbf{K}(s)\mathbf{y}$ takav da je:

$$J = E \left\{ \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T [\mathbf{x}^T \mathbf{Q}\mathbf{x} + \mathbf{u}^T \mathbf{R}\mathbf{u}] dt \right\}$$

\mathbf{Q} i \mathbf{R} su odabrane konstantne težinske matrice (parametri sinteze).

minimiziran sa $\mathbf{Q} = \mathbf{Q}^T \geq \mathbf{0}$ i $\mathbf{R} = \mathbf{R}^T \geq \mathbf{0}$.

LQG optimalno upravljanje

- LQG problem može se prikazati kao H_2 optimizacija.
- Definirajmo signal greške z kao:

$$z = \begin{bmatrix} Q^{\frac{1}{2}} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & R^{\frac{1}{2}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ u \end{bmatrix}$$

i predstavimo stohastičke ulaze w_d i w_n kao:

$$\begin{bmatrix} w_d \\ w_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} W^{\frac{1}{2}} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & V^{\frac{1}{2}} \end{bmatrix} w$$

gdje je w procesni bijeli šum jedinične vrijednosti:

$$E\{w(\tau)^T w(\tau)\} = \delta(t - \tau) \mathbf{I}$$

LQG optimalno upravljanje

- LQG funkcija kakvoće:

$$J = E \left\{ \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T \mathbf{z}(t)^T \mathbf{z}(t) dt \right\} = \|\mathbf{F}_l(\mathbf{P}, \mathbf{K})\|_2^2$$

gdje je:

$$\mathbf{z}(s) = \mathbf{F}_l(\mathbf{P}, \mathbf{K})\mathbf{w}(s)$$

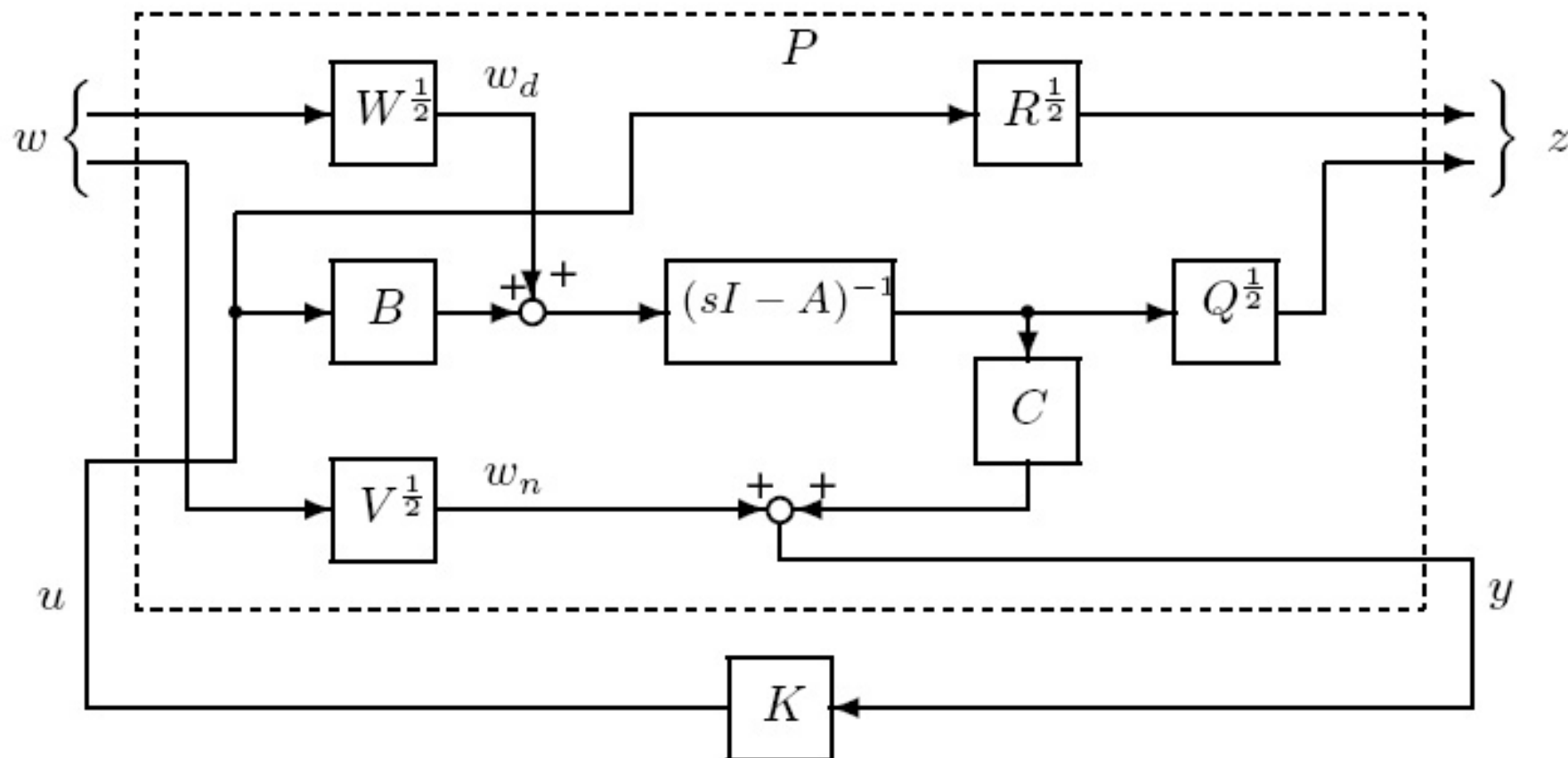
i korespondentni generalizirani proces \mathbf{P} je:

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} \mathbf{P}_{11} & \mathbf{P}_{12} \\ \mathbf{P}_{21} & \mathbf{P}_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{A} & \mathbf{W}^{1/2} & \mathbf{0} & \mathbf{B} \\ \mathbf{Q}^{1/2} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{R}^{1/2} \\ \mathbf{C} & \mathbf{0} & \mathbf{V}^{1/2} & \mathbf{0} \end{bmatrix}$$

LQG optimalno upravljanje

- Opća upravljačka konfiguracija za LQG kao problem H_2 optimalnog upravljanja.

LQG optimalno upravljanje - rješenje

- **Optimalna povratna veza stanja:**

$$u(t) = -R^{-1}B^T X\hat{x}(t)$$

gdje $X = X^T \geq \mathbf{0}$ rješava ARE:

$$A^T X + XA - XBR^{-1}B^T X + Q = \mathbf{0}$$

- **Optimalni estimator stanja:**

$$\dot{\hat{x}}(t) = A\hat{x}(t) + Bu(t) + YC^T V^{-1} (y - C\hat{x}(t))$$

gdje $Y = Y^T \geq \mathbf{0}$ rješava ARE:

$$YA^T + AY - YC^T V^{-1} CY + W = \mathbf{0}$$

- Opći H_2 optimalni regulator može se separirati u optimalnu povratnu vezu stanja kombiniranu sa optimalnim estimatorom stanja, gdje svaki uključuje rješavanje po jedne ARE.

H_∞ optimalno upravljanje

- U skladu sa općom upravljačkom konfiguracijom sa slajda 14. standardni H_∞ problem optimalnog upravljanja sastoji se u pronalaženju stabilizirajućeg regulatora \mathbf{K} koji minimizira:

$$\|F_l(\mathbf{P}, \mathbf{K})\|_\infty = \max_{\omega} \bar{\sigma}(F_l(\mathbf{P}, \mathbf{K})(\omega))$$

tj.

$$\min_{\mathbf{K}} \|F_l(\mathbf{P}, \mathbf{K})\|_\infty = \min_{\mathbf{K}} \max_{\omega} \bar{\sigma}(F_l(\mathbf{P}, \mathbf{K})(\omega))$$

- Interpretacije H_∞ norme:
 - **Signal: maksimizacija izlaza** s obzirom na ulaz (najlošiji slučaj – inducirana 2-norma):

$$\|F\|_\infty = \max_{\mathbf{w}(t) \neq 0} \frac{\|z(t)\|_2}{\|\mathbf{w}(t)\|_2} \quad \|z(t)\|_\infty = \sqrt{\int_0^\infty \sum_i |z_i(t)|^2 dt}$$

H_∞ optimalno upravljanje

“Najlošiji slučaj” signala odgovara sinusoidama sa fiksnom frekvencijom.

- **Sistem:** vršna vrijednost maksimuma singularne vrijednosti:

$$\|F\|_\infty = \max_{\omega} \bar{\sigma}(F)$$

- H_∞ optimalni problem općenito se ne može riješiti eksplicitno.
- Međutim, moguće je odrediti regulator koji daje:

$$\|F\|_\infty < \gamma$$

za fiksni γ , ako takav regulator postoji.

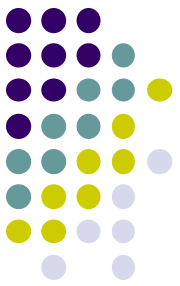
H_∞ optimalno upravljanje

Opći H_∞ algoritam

- Promatrajmo realizaciju generaliziranog procesa u prostoru stanja za strukturu sa slajda 14.:

$$P = \begin{bmatrix} A & B_1 & B_2 \\ C_1 & D_{11} & D_{12} \\ C_2 & D_{21} & D_{22} \end{bmatrix}$$

- Pretpostavimo da vrijede ranije pretpostavke (1.- 5.) i pretpostavke: (6.) $D_{12} = [\mathbf{0} \ I]^T$, $D_{21} = [\mathbf{0} \ I]$, (7.) $D_{12}^T C_1 = \mathbf{0}$, $B_1 D_{21}^T = \mathbf{0}$, (8.) (A, B_1) moguće stabilizirati i (A, B_1) moguće detektirati.

H_∞ optimalno upravljanje

- Ukoliko vrijede navedene pretpostavke, tada postoji regulator $\mathbf{K}(s)$ takav da je $\|\mathbf{F}(\mathbf{P}, \mathbf{K})\|_\infty < \gamma$ ako i samo ako Riccatijeve jednažbe:

$$\mathbf{A}^T \mathbf{X}_\infty + \mathbf{X}_\infty \mathbf{A} + \mathbf{C}_1^T \mathbf{C}_1 + \mathbf{X}_\infty (\gamma^{-2} \mathbf{B}_1 \mathbf{B}_1^T - \mathbf{B}_2 \mathbf{B}_2^T) \mathbf{X}_\infty = \mathbf{0}$$

$$\mathbf{A} \mathbf{Y}_\infty + \mathbf{Y}_\infty \mathbf{A}^T + \mathbf{B}_1 \mathbf{B}_1^T + \mathbf{Y}_\infty (\gamma^{-2} \mathbf{C}_1^T \mathbf{C}_1 - \mathbf{C}_2^T \mathbf{C}_2) \mathbf{Y}_\infty = \mathbf{0}$$

imaju rješenja $\mathbf{X}_\infty \geq \mathbf{0}$ i $\mathbf{Y}_\infty \geq \mathbf{0}$ takva da za $\forall i$ vrijedi:

$$\operatorname{Re} \lambda_i \left[\mathbf{A} + (\gamma^{-2} \mathbf{B}_1 \mathbf{B}_1^T - \mathbf{B}_2 \mathbf{B}_2^T) \mathbf{X}_\infty \right] < 0$$

$$\operatorname{Re} \lambda_i \left[\mathbf{A} + \mathbf{Y}_\infty (\gamma^{-2} \mathbf{C}_1^T \mathbf{C}_1 - \mathbf{C}_2^T \mathbf{C}_2) \mathbf{Y}_\infty \right] < \rho(\mathbf{X}_\infty, \mathbf{Y}_\infty) < \gamma^2$$

- Ako takvo rješenje postoji tada postoji skup regulatora \mathbf{K} koji zadovoljava uvjet $\|\mathbf{F}(\mathbf{P}, \mathbf{K})\|_\infty < \gamma$.

H_∞ optimalno upravljanje

- Centralni regulator ima jednak broj stanja kao i generalizirani proces $P(s)$ i može se prikazati u formi observer + povratna veza stanje:

$$\begin{aligned}\dot{\hat{x}} &= A\hat{x} + B_1\gamma^{-2}B_1^T X_\infty \hat{x} + B_2 u + Z_\infty L_\infty (C_2 \hat{x} - y) \\ u &= F_\infty \hat{x}\end{aligned}$$

gdje su:

$$F_\infty = B_2^T X_\infty; \quad L_\infty = -Y_\infty C_2^T; \quad Z_\infty = (I - \gamma^{-2} Y_\infty X_\infty)^{-1}$$

- Da bi se odredio H_∞ optimalni regulator, obavljati iteracije dok se ne pronade minimum od γ za koji rješenje postoji (γ iteracije).
- Ovo predstavlja problem konveksne optimizacije.

H_∞ upravljanje mješovite osjetljivosti

- **Mješovita osjetljivost** (mixed-sensitivity) vezana je za probleme oblikovanja funkcije prijenosa u kojoj je funkcija osjetljivosti $S = (I + GK)^{-1}$ oblikovana zajedno sa još jednom ili više funkcija prijenosa zatvorene petlje, kao što su KS ili $T = I - S$.
- Zahtjevi na sintezu regulatora:
 - eliminiranje utjecaja smetnje d na izlazu procesa,
 - pretpostavka da je šum mjerenja relativno nevažan.
- Ovaj pristup je zasnovan na oblikovanju sljedećih funkcija prijenosa:
 - S (funkcija prijenosa između d i izlaza)
 - KS (funkcija prijenosa između d i upravljačkih signala).

H_∞ upravljanje mješovite osjetljivosti

- Smetnja d je niskofrekvencijski signal \Rightarrow uspješno eliminiranje ako se maksimum singularne vrijednosti od S učini malim unutar tih frekvencija.
- Drugim riječima, da bi se optimirale performanse potrebno je minimizirati:

$$\|w_1 S\|_\infty \quad w_1 - \text{niskopropusni filter}$$

- Da bi se minimizirali upravljački ulazi, potrebno je minimizirati:

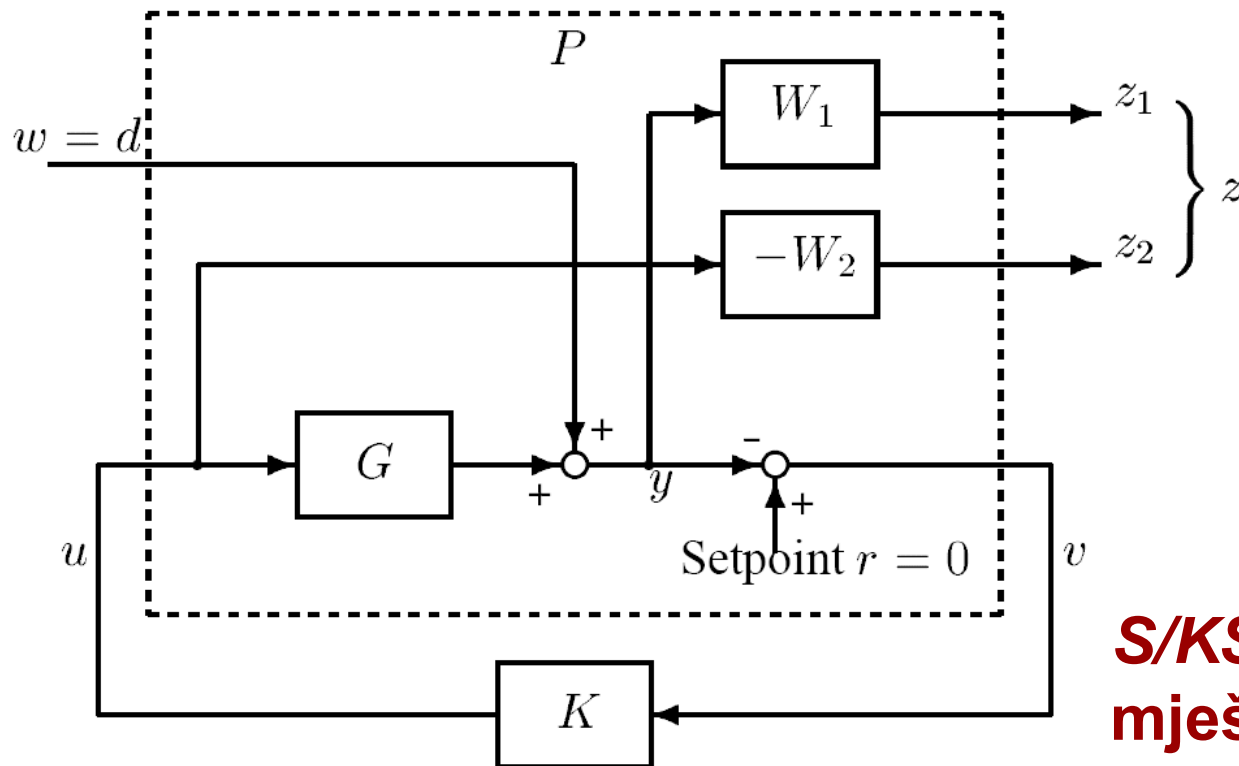
$$\|w_2 KS\|_\infty \quad w_2 - \text{visokopropusni filter}$$

- Kompromis između ova dva zahtjeva:

$$\left\| \begin{bmatrix} w_1 S \\ w_2 KS \end{bmatrix} \right\|_\infty$$

H_∞ upravljanje mješovite osjetljivosti

- Općenito se skalarne težinske funkcije $w_1(s)$ i $w_2(s)$ mogu zamijeniti matricama $\mathbf{W}_1(s)$ i $\mathbf{W}_2(s)$.
- Opća postavka: smetnja d kao pojedinačni vanjski ulaz, signal pogreške $\mathbf{z} = \begin{bmatrix} \mathbf{z}_1^T & \mathbf{z}_2^T \end{bmatrix}^T$; $\mathbf{z}_1 = \mathbf{W}_1 \mathbf{y}$, $\mathbf{z}_2 = -\mathbf{W}_2 \mathbf{u}$

**S/KS optimizacija
mješovite osjetljivosti**

H_∞ upravljanje mješovite osjetljivosti

- Na temelju prethodnih izraza imamo $z_1 = W_1 S w$ i $z_2 = W_2 K S w$ i

$$P_{11} = \begin{bmatrix} W_1 \\ \mathbf{0} \end{bmatrix} \quad P_{12} = \begin{bmatrix} W_1 G \\ -W_2 \end{bmatrix}$$

$$P_{21} = -I \quad P_{22} = -G$$

odnosno:

$$\begin{bmatrix} z_1 \\ z_2 \\ v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} P_{11} & P_{12} \\ P_{21} & P_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} w \\ u \end{bmatrix}$$

i

$$F_l(P, K) = \begin{bmatrix} W_1 S \\ W_2 K S \end{bmatrix}$$

H_∞ upravljanje mješovite osjetljivosti

- Drugi koristan problem optimizacije zasnovan na mješovitoj osjetljivosti je pronaći stabilizirajući regulator koji minimizira:

$$\left\| \begin{bmatrix} W_1 S \\ W_2 T \end{bmatrix} \right\|_\infty$$

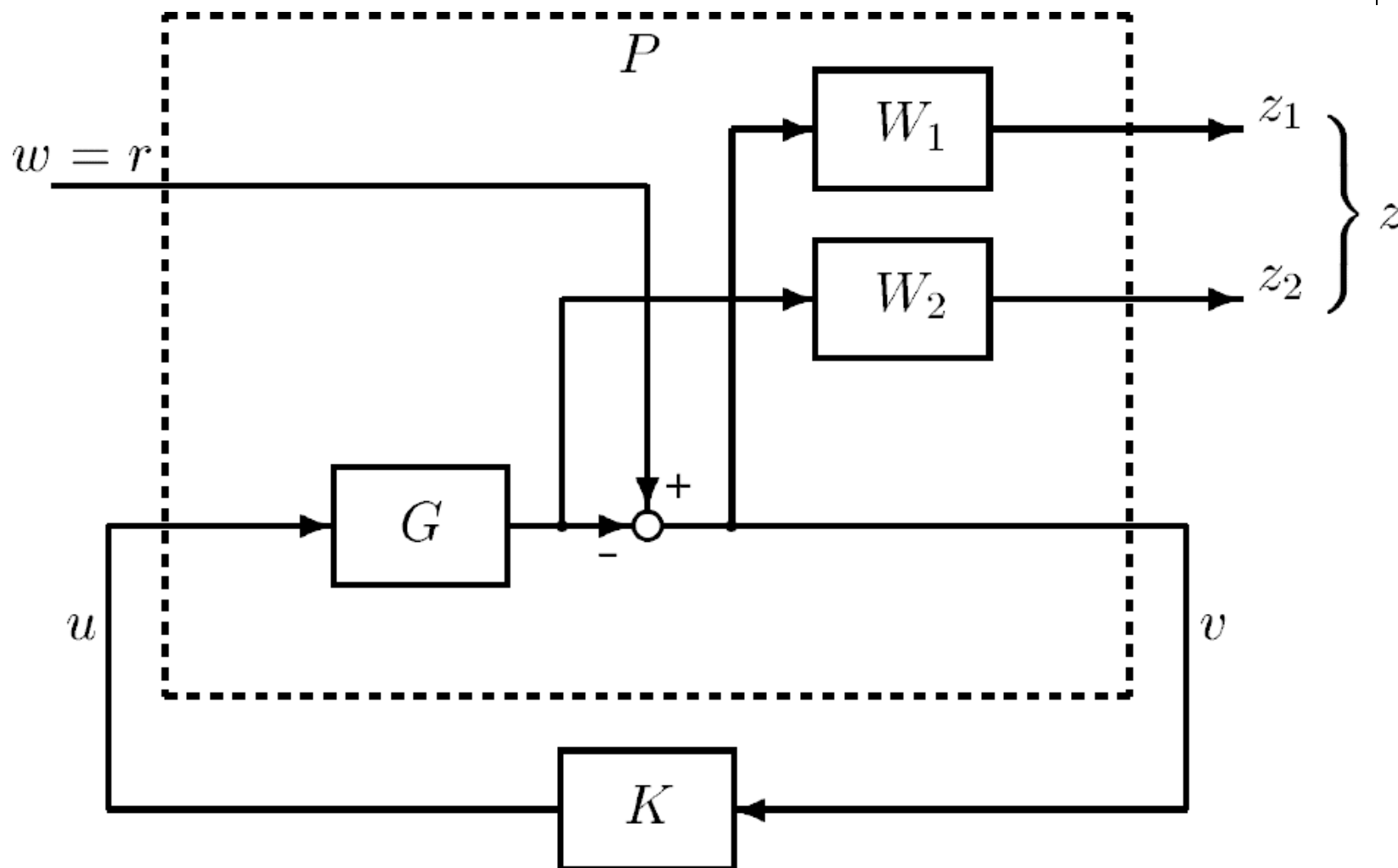
- S/T problem optimizacije mješovite osjetljivosti može se ukorporirati u standardnu upravljačku konfiguraciju (slika na sljedećem slajdu):

$$P_{11} = \begin{bmatrix} W_1 \\ \mathbf{0} \end{bmatrix} \quad P_{12} = \begin{bmatrix} -W_1 G \\ W_2 G \end{bmatrix}$$

$$P_{21} = -I \quad P_{22} = -G$$

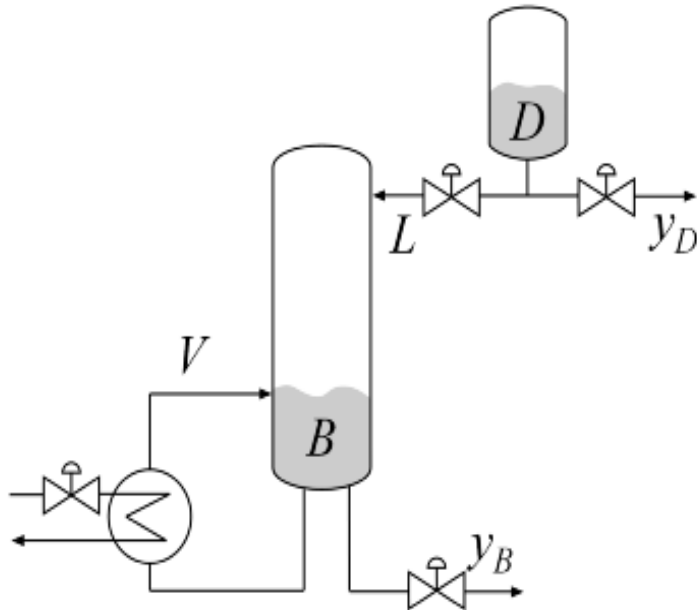
H_∞ upravljanje mješovite osjetljivosti

- S/T minimizacija mješovite osjetljivosti

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- **Destilacijska kolona** (LV konfiguracija)

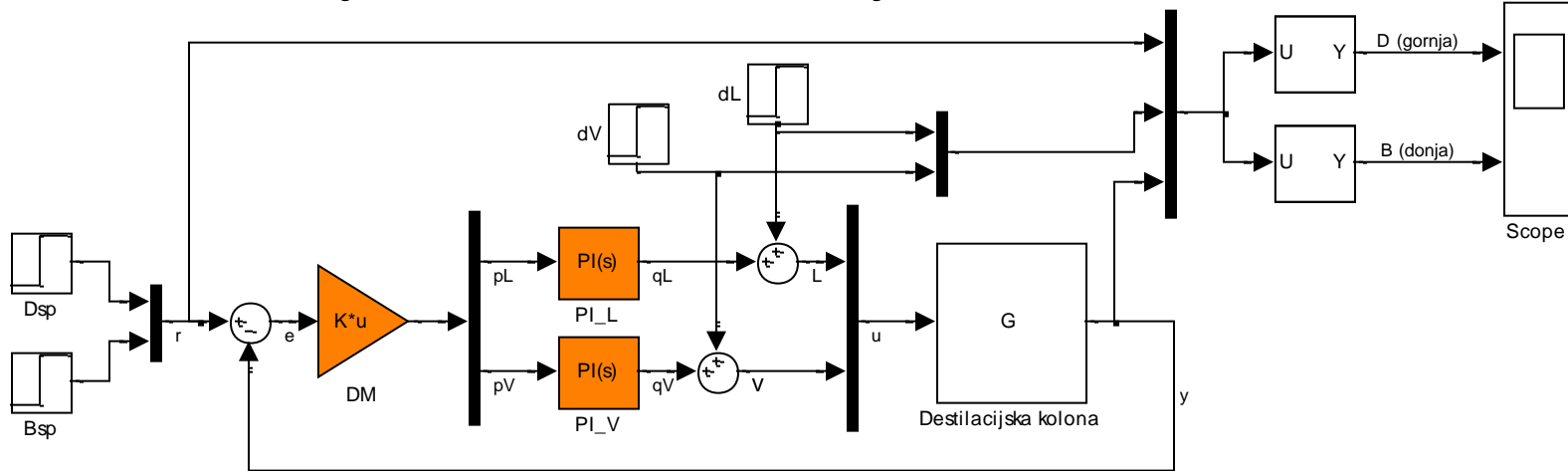

$$G(s) = \frac{1}{75s + 1} \begin{bmatrix} 87.8 & -86.4 \\ 108.2 & -109.6 \end{bmatrix}$$

- Upravljanje varijable su koncentracije y_D i y_B hemikalija D (gornja posuda) i B (donja posuda). Upravljačke varijable su temperatura V i protok L .
- Proces je modeliran kao matrica prijenosa čiji su ulazi L i V i izlazi y_D i y_B .

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Simulacijski model destilacijske kolone.

- **Osnovni zahtjevi na sistem upravljanja su:**

- neovisno upravljanje koncentracijama hemikalija u koloni osiguravajući da promjena postavne veličine za jednu koncentraciju ima mali utjecaj na drugu koncentraciju i obratno,
- vrijeme odziva oko deset minuta,
- neosjetljivost odlaznog toka iz posude i temperature zagrijavanja koncentracije na djelovanje poremećaja.

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Za postizanje navedenih ciljeva koristi se upravljačka arhitektura sa statičkom matricom raspredanja (na slici DM) u seriji sa dva paralelna PI regulatora za regulaciju L i V .
- Potrebno je obaviti namještanje matrice raspredanja DM i koeficijenta PI regulatora.
- Prvi korak se sastoji u parametrizaciji podesivih elemenata matrice DM.
- Na ovaj način se kreira (2 x 2) matrica statičkih pojačanja sa četiri podesiva parametra.
- Da bi se eliminirali redundantni parametri obavlja se normiranje PI regulatora, fiksiranjem proporcionalnih pojačanja K_p na jedinične vrijednosti.

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Nakon toga se formuliraju specifikacije dizajna kao H_∞ sinteza.
- Jedan od mogućih izbora – podesiti željeni propusni opseg za funkcije osjetljivosti S i komplementarne osjetljivosti T zatvorenog sistema.
- Ovo vodi ka kriteriju dizajna mješovite osjetljivosti:

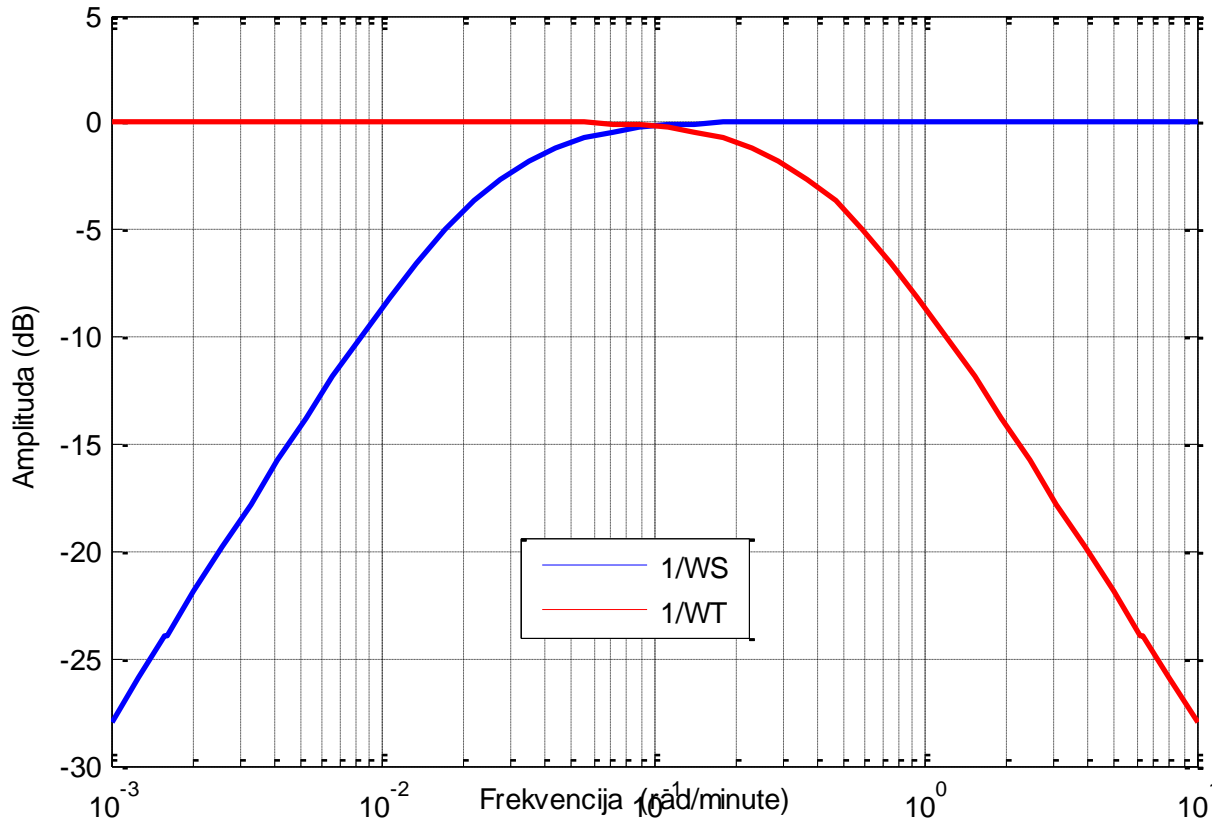
$$\left\| \begin{bmatrix} w_S S \\ w_T T \end{bmatrix} \right\|_\infty < 1$$

- Na ovaj način w_S “prisiljava” S da bude malog iznosa unutar propusnog opsega, dok w_T prisiljava T da se kreće izvan propusnog opsega.

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Za ciljnu presječnu frekvenciju $\omega_c = 0.1$, dobar izbor težina je:

$$w_S = 0.99 + \frac{0.25}{s / \omega_c + 0.001}, \quad w_T = 0.99 + \frac{0.95 \cdot (s / \omega_c)}{0.001 \cdot s / \omega_c + 1}$$

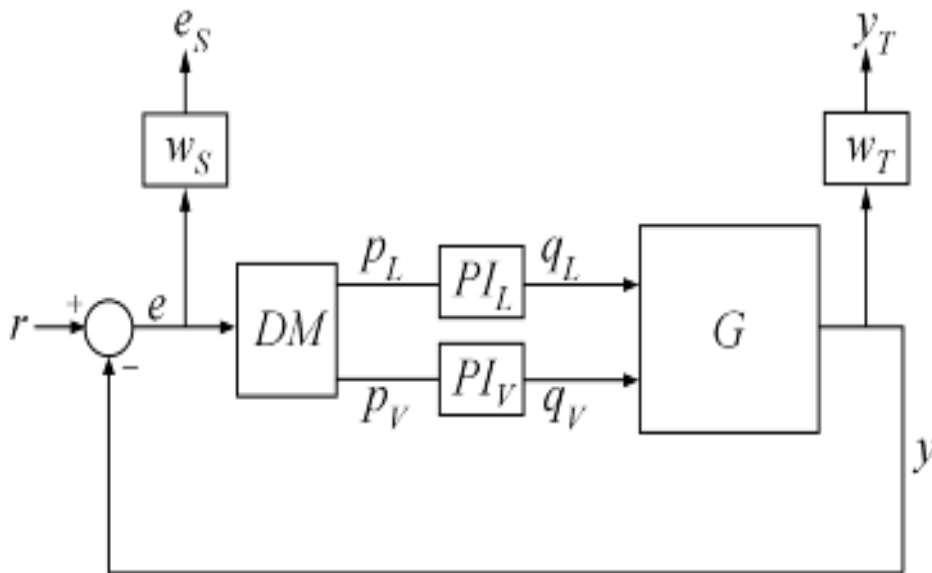
Granice na pojačanja S i T
($1/w_S$ i $1/w_T$)

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Finalni korak je izgraditi parametarski model funkcije prijenosa:

$$\begin{bmatrix} w_S \mathbf{S} \\ w_T \mathbf{T} \end{bmatrix}$$

- Ova funkcija prijenosa preslikava \mathbf{r} u $(\mathbf{e}_S, \mathbf{y}_T)$.

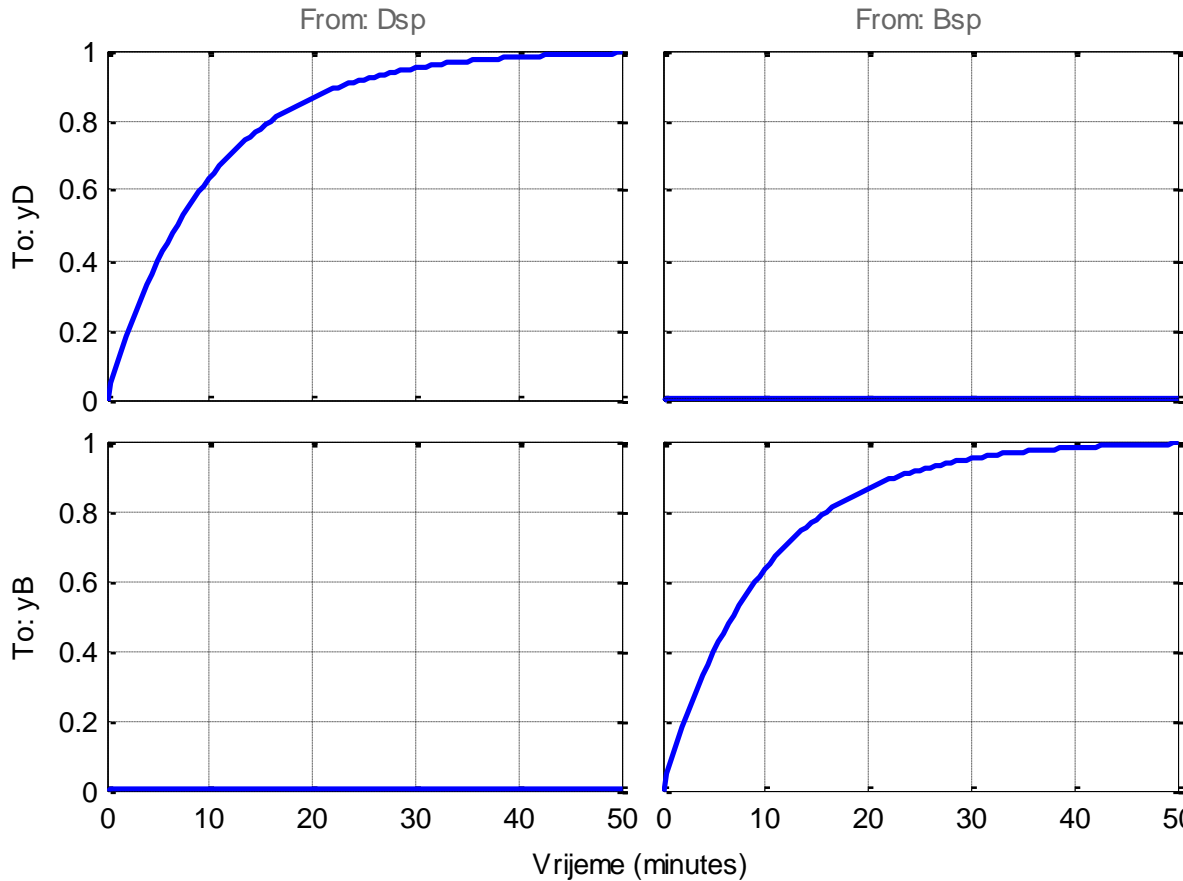

Blok dijagram za dizajn H_∞ za mješovitu osjetljivost

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Na temelju prethodne strukture konstruirana se model u prostoru stanja koji predstavlja kriterij mješovite osjetljivosti.
- Ovaj model ovisi o podesivim parametrima PI regulatora i matrice DM.

Slijeđenje referentne veličine

Prvi dizajn:

Parametri PI_L1 regulatora:

$$K_p = 1, K_i = 0.0133$$

Parametri PI_L1 regulatora:

$$K_p = 1, K_i = 0.0133$$

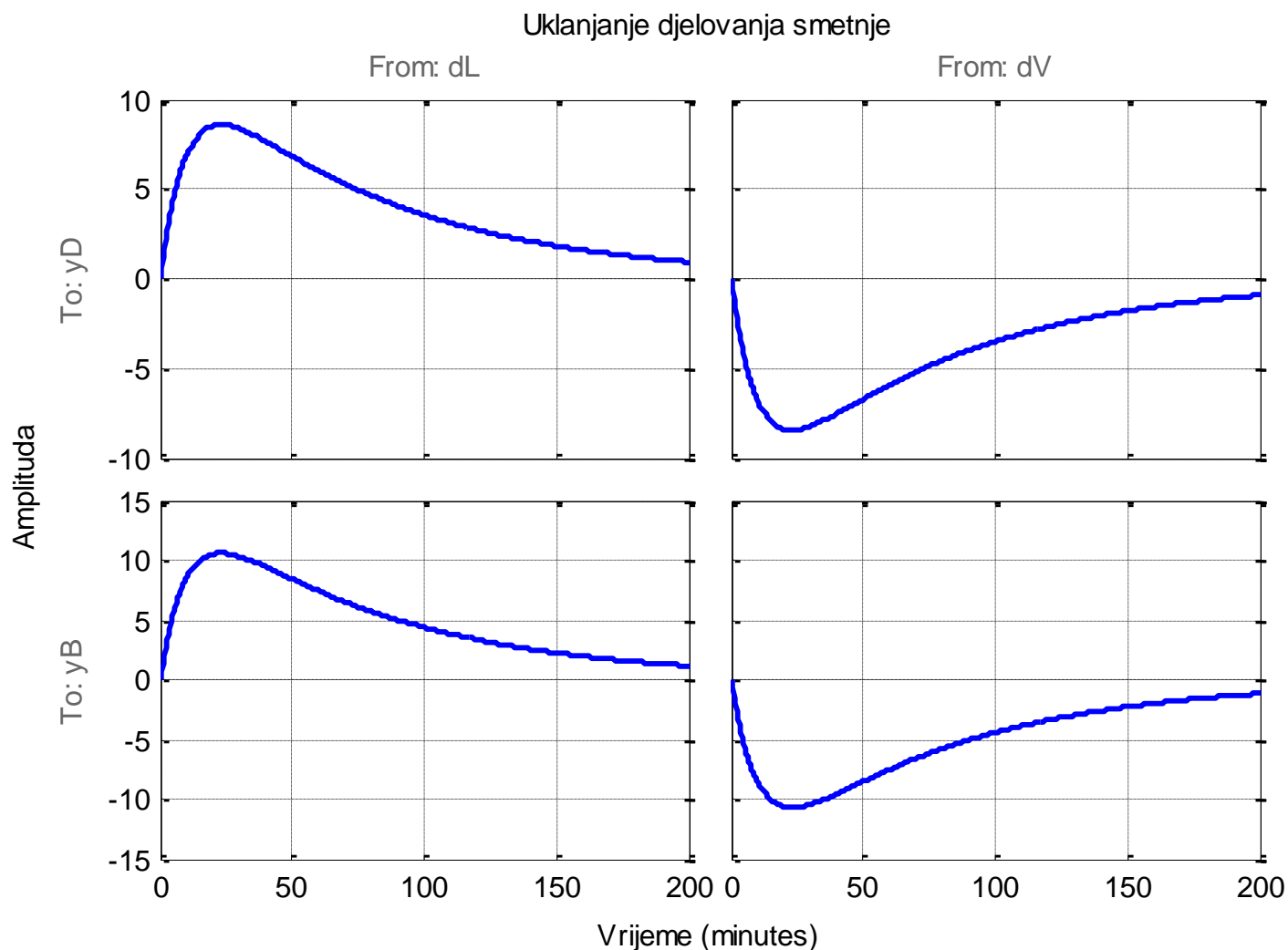
Matrica DM:

$$DM = \begin{bmatrix} 2.996 & -2.362 \\ 2.957 & -2.4 \end{bmatrix}$$

Dijagrami slijeđenja referentnih vrijednosti

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

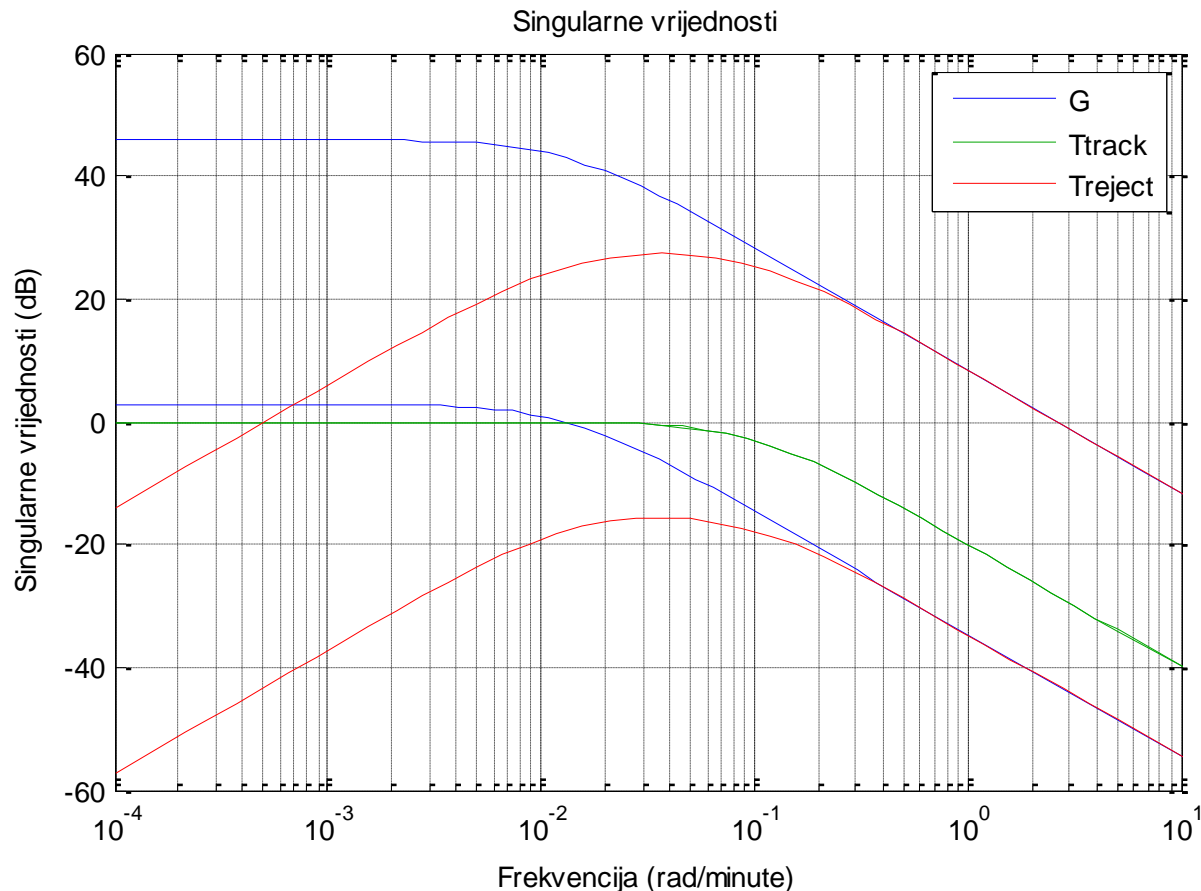
- Otklanjanje utjecaja djelovanja smetnji.

Dobro slijeđenje referentnih veličina, slabo otklanjanje djelovanja smetnji.

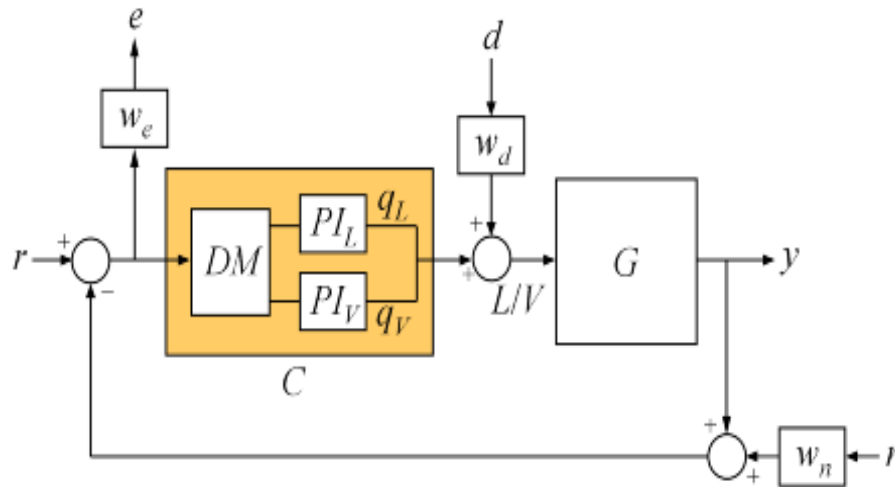
Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Ispitivanje glavnih pojačanja (principal gains) funkcije prijenosa zatvorenog sistema od d prema y indicira da regulator ne prigušuje zadovoljavajuće neizvjesnost procesa na promjene ulaza.

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Za poboljšanje otklanjanja djelovanja smetnje koristi se sljedeća unaprijeđena upravljačka struktura.

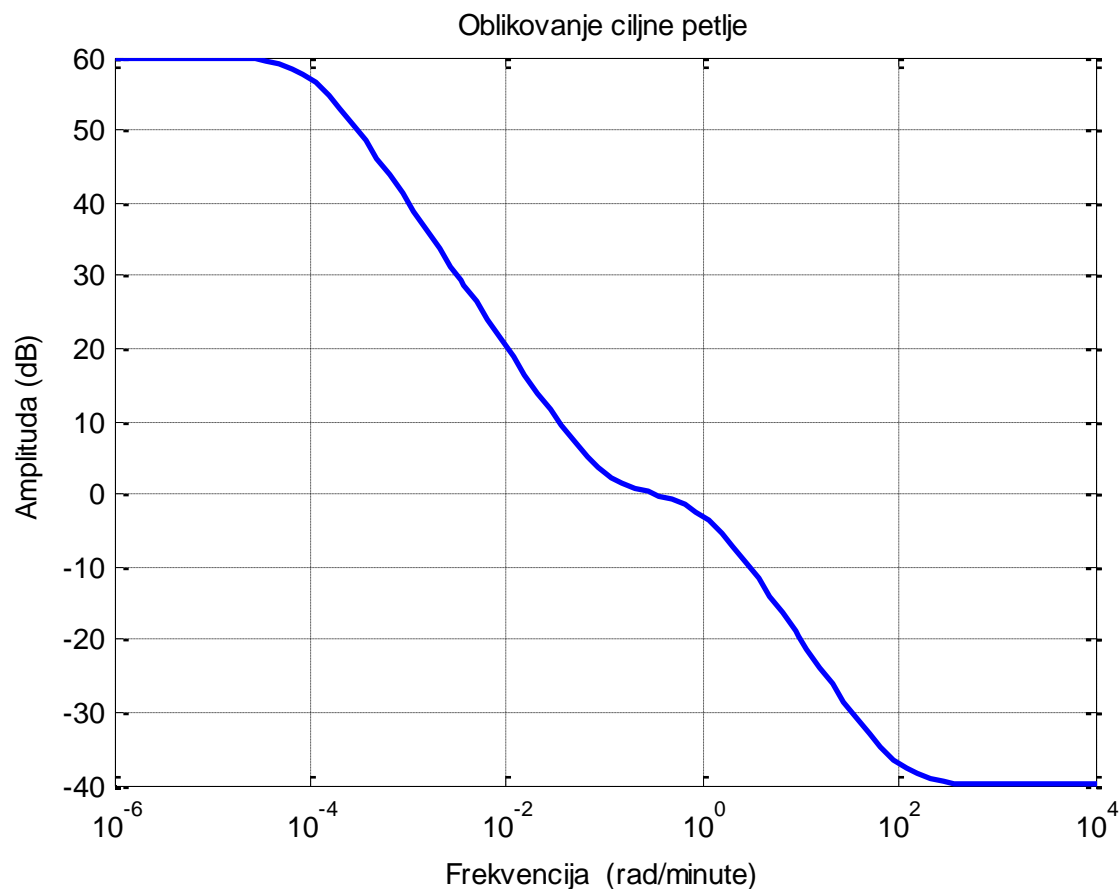

- Odabir težinskih funkcija ($\omega_c = 0.1$):

$$w_e = \frac{(s + \omega_c)}{s + \frac{\omega_c}{1000}} \frac{\frac{s}{1000\omega_c} + 1}{\frac{s}{10\omega_c} + 1}, \quad w_n = \frac{1}{w_e}, \quad w_d = 0.25$$

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

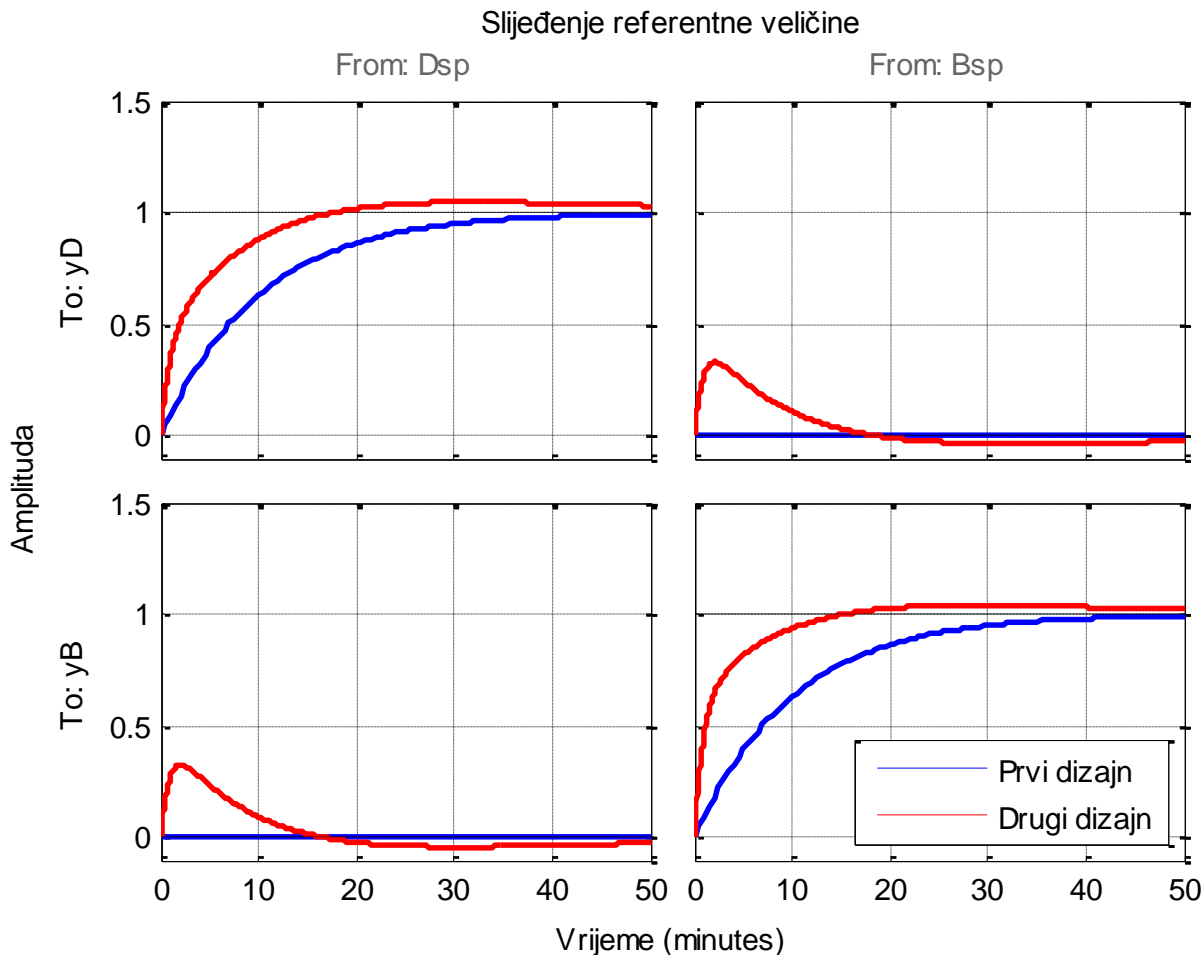
- w_e definira ciljni oblik odziva otvorene petlje (otvoreni sistem), predstavljen amplitudnom karakteristikom (Bodeov dijagram za w_e).

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Usporedba rezultata prvog i drugog regulatora (upravljačke strukture sa slajdova 40. i 44.) – slijeđenje referentnih veličina.

48/67

Drugi dizajn:

Parametri PI_L2 regulatora:

$$K_p = 1, K_i = 0.0363$$

Parametri PI_V2 regulatora:

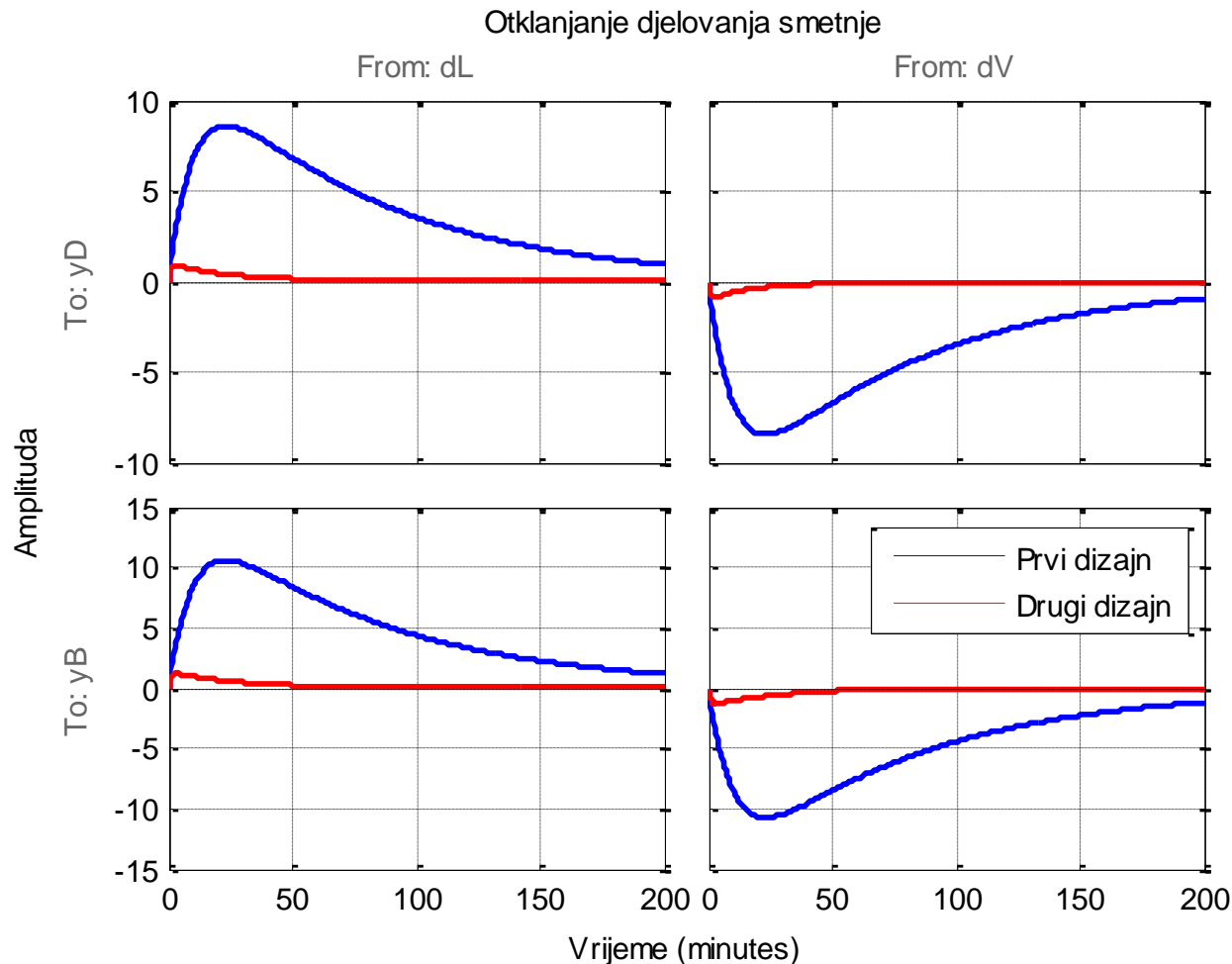
$$K_p = 1, K_i = 0.0367$$

Matrica DM:

$$DM = \begin{bmatrix} 4.571 & -2.462 \\ 4.179 & -2.927 \end{bmatrix}$$

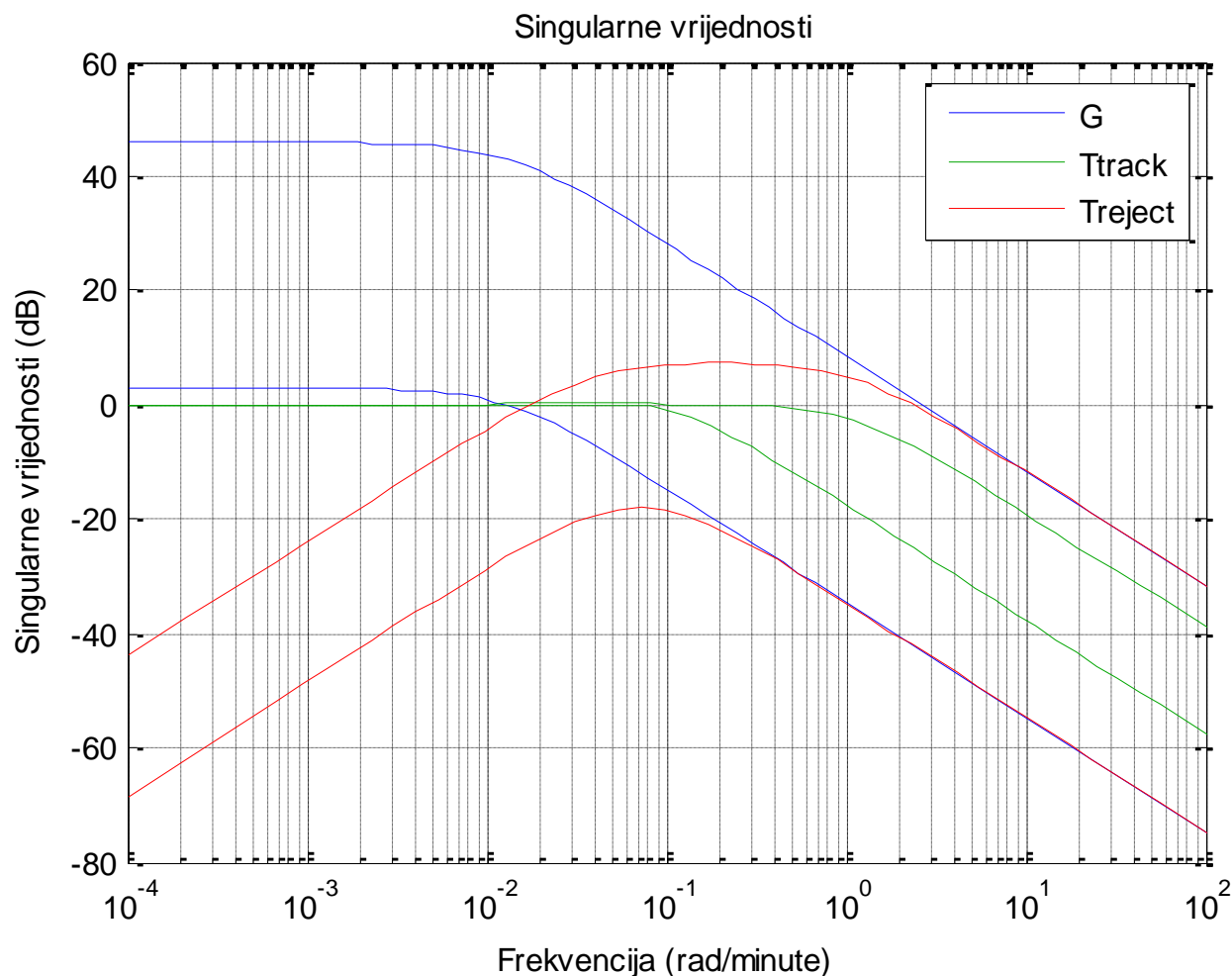
Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Usporedba rezultata prvog i drugog regulatora (upravljačke strukture sa slajdova 40. i 44.) – otklanjanje djelovanja smetnje.

Primjer sinteze H_∞ upravljanja

- Poboľšanje gušenja smetnje je evidentno iz usporedbe glavnih pojačanja od G i T_{reject} .

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Neophodna procedura dizajna koja će biti mnogo fleksibilnija od procedure zasnovane na mješovitoj osjetljivosti, a u isto vrijeme ne toliko komplicirana kao što je μ -sinteza.
- U nastavku se opisuje procedura **sinteze regulatora oblikovanjem petlje u kombinaciji sa H_∞ robusnom stabilizacijom** [McFarlane & Glover, 1990].
- **Korak 1.** Dodavanje pretkomentzatorora i postkompensatora procesu kako bi se dobio željeni oblik singularnih vrijednosti frekvencijske karakteristike otvorene petlje.
- **Korak 2.** Rezultantni oblikovani proces se robusno stabilizira s obzirom na koprim faktor neizvjesnosti korištenjem H_∞ optimizacije.

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

Robusna stabilizacija

- Kod MIMO sistema, klasična amplitudno i fazno osiguranje (rezerva) nisu pouzadni indikatori za robusnu stabilnost, pogotovo ako se promatraju odvojeno za svaki kanal, zbog istovremenog djelovanja perturbacija u više od jedne petlje (matrica perturbacija).
- U slučaju pojedinačnih perturbacija testovi robusnosti su izraženi preko maksimuma singularnih vrijednosti funkcija prijenosa različitih zatvorenih petlji.
- **Korištenje pojedinačne stabilne perturbacije dovodi do restrikcije procesa i perturbirani modeli procesa imaju jednak broj nestabilnih polova ili jednak broj nestabilnih nula (RHP).**

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- **Da bi se prevazišli ovi problemi, koriste se dvije stabilne perturbacije sa koprime faktorizacijom procesa** (koristan način prikaza modela procesa).
- Razmatramo stabilizaciju procesa $G(s)$ koji je normiran koprime faktorizacijom (slijeva):

$$G(s) = M^{-1}(s)N(s)$$

M i N su stabilne koprime funkcije prijenosa, gdje M iskazuje dinamiku polova, a dinamiku nula N .

- **Stabilnost** implicira da $N(s)$ sadrži sve RHP nule od $G(s)$, a $M(s)$ sve RHP polove od $G(s)$.

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- **Koprimnost** znači da nema zajedničkih RHP nula (uključujući tačku u beskonačnosti) u $M(s)$ i $N(s)$ kojima bi se poništili polovi/nule kada se formira produkt $M(s)N(s)$.
- Matematički koprimnost znači da postoje stabilne $U(s)$ i $V(s)$ takve da vrijedi Bezout identitet:

$$M(s)V(s) + N(s)U(s) = I$$

- Ako se uzme $V(s) = M^T(-s)$; $U(s) = N^T(-s)$

$$M(s)M^T(-s) + N(s)N^T(-s) = I$$

- Perturbirani model procesa G_p može se opisati sa:

$$G_p(s) = (M(s) + \Delta_M(s))^{-1} (N(s) + \Delta_N(s))$$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- U prethodnom izrazu Δ_M i Δ_N su stabilne nepoznate funkcije prijenosa koje predstavljaju neizvjesnost u nominalnom modelu procesa G .
- Na ovaj način je omogućeno da perturbacije polova i nula sijeku imaginarnu os korištenjem Δ_M i Δ_N .
- Cilj robusne stabilizacije nije samo stabilizirati nominalni model G , već i familiju perturbiranih procesa definiranih sa:**

$$G_p(s) = \left\{ (M(s) + \Delta_M(s))^{-1} (N(s) + \Delta_N(s)) : \left\| \begin{bmatrix} \Delta_N & \Delta_M \end{bmatrix} \right\|_\infty < \varepsilon \right\}$$

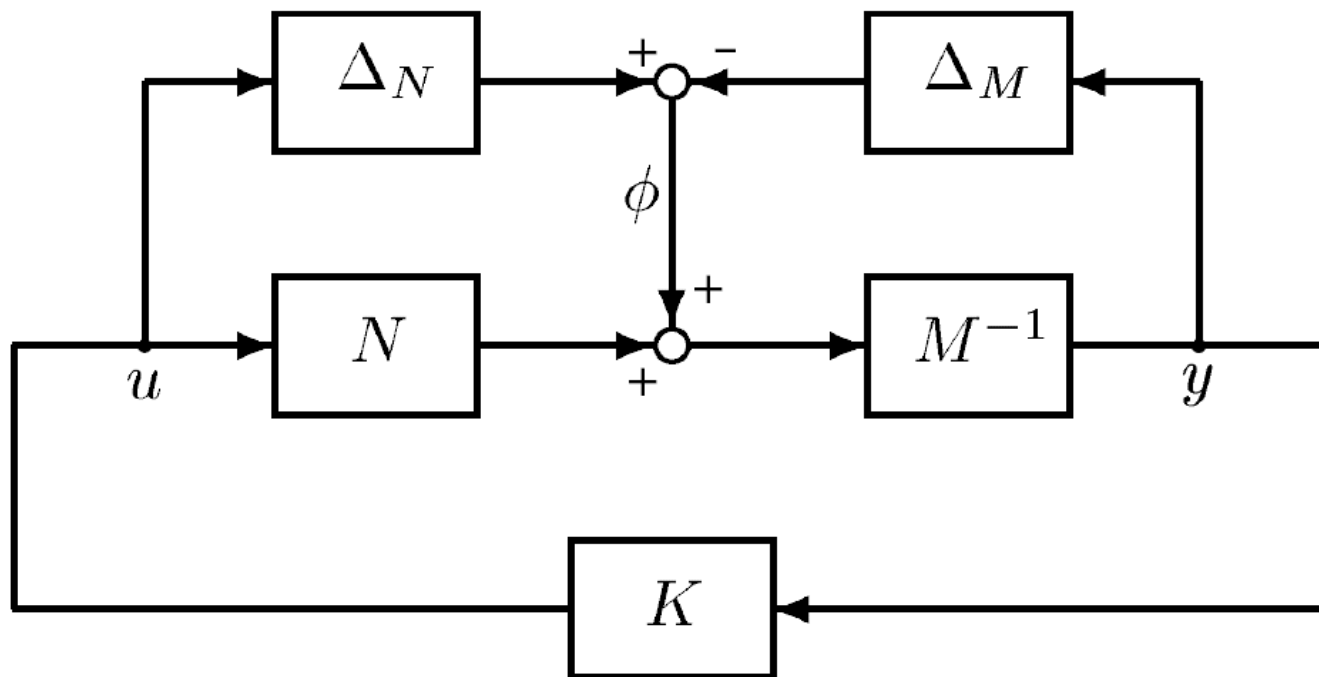
- Prema tome potrebno je odrediti regulator K koji robusno stabilizira G_p sa:

$$\left\| \begin{bmatrix} \Delta_N & \Delta_M \end{bmatrix} \right\|_\infty < \varepsilon$$

ε je stabilna rezerva

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Maksimizacija ε predstavlja problem robusne stabilizacije normiranih procesa koprim faktorizacijom, kako je objašnjeno u [Glover & McFarlane, 1989]
- Perturbirani zatvoreni sistem sa H_∞ robusnom stabilizacijom prikazan je na slici.

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- G_p može se prikazati u P - Δ formi sa $[\Delta_N \ \Delta_M]$ i generalizirani proces P :

$$P = \begin{bmatrix} K \\ I \end{bmatrix} (I - GK)^{-1} M^{-1}$$

- Robusna stabilnost je zadovoljena ako:

$$\gamma = \|P\|_\infty \leq \frac{1}{\varepsilon}$$

- Maksimalna rezerva stabilnosti je:

$$\varepsilon_{\max} = \frac{1}{\gamma_{\min}} = \left(1 - \|[N \ M]\|_H^2\right)^{-\frac{1}{2}} \|\cdot\|_H - \text{Hankelova norma}$$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Korespondentni H_∞ optimalni regulator (centralni regulator) tada garantira:

$$\left\| \begin{bmatrix} \mathbf{K} \\ \mathbf{I} \end{bmatrix} (\mathbf{I} - \mathbf{G}\mathbf{K})^{-1} \mathbf{M}^{-1} \right\|_\infty \leq \gamma_{\min}$$

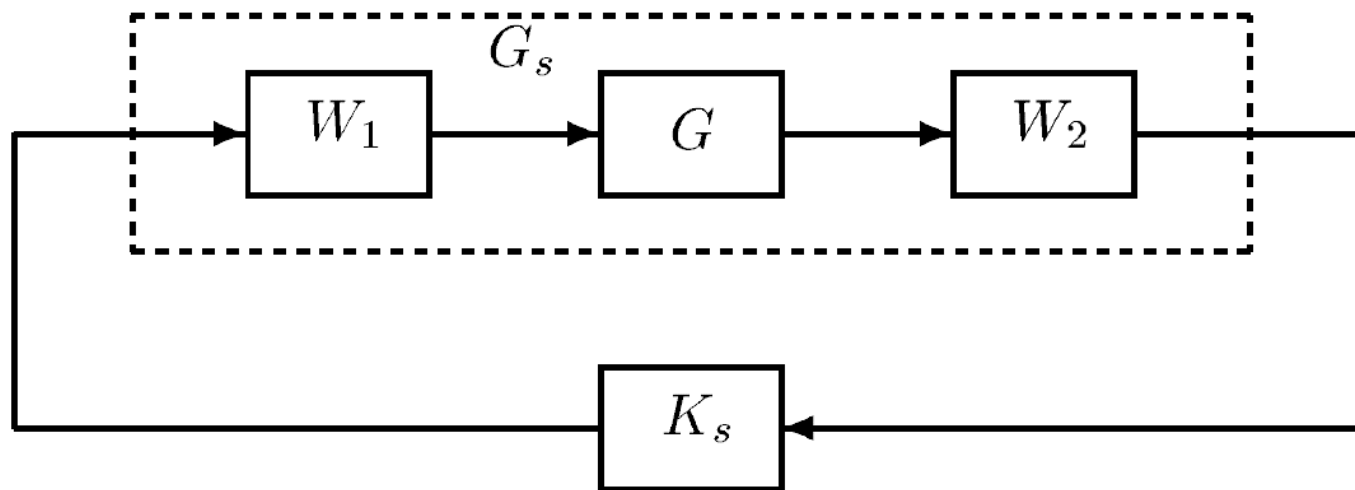
što se može direktno izračunati rješavanjem dviju algebarskih Riccatijevih jednažbi.

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

Glover-McFarlane oblikovanje petlje

- Korištenjem pretkompenzatora i postkompenzatora dobiva se struktura na slici.

- Oblikovani proces je opisan funkcijom prijenosa G_s :

$$G_s(s) = W_2(s)G(s)W_1(s)$$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Sinteza regulatora K_s obavit će se rješavanjem problema robusne stabilizacije za “oblikovanje” procesa sa normiranom koprime faktorizacijom:

$$\mathbf{G}_s(s) = \mathbf{M}_s^{-1} \mathbf{N}_s$$

- Regulator zatvorenog kruga za proces G je tada:

$$\mathbf{K}(s) = \mathbf{W}_1(s) \mathbf{K}_s(s) \mathbf{W}_2(s)$$

- Problem robusne stabilizacije odvija se u dva koraka
- **Korak 1.** Definirati ciljne performanse (kriterij kakvoće), naprimjer:

$$\|w_P \mathbf{S}\|_\infty < 1 \quad \text{i} \quad \|w_T \mathbf{T}\|_\infty < 1$$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

61/67

- Nakon toga se izabiru W_1 i W_2 da se postigne:

$$\omega < \omega_B : \underline{\sigma}(G_s) > |w_P|$$

$$\omega > \omega_B : \overline{\sigma}(G_s) < 1/|w_T|$$

- **Korak 2.** Obaviti robusnu stabilizaciju “oblikovanog” procesa $G_s(s)$ sa K_s .
- Ako je $\varepsilon_{\max} \geq 0.25$ tada performansa i robusna stabilnost obično nisu u konfliktu.
- U ostalim slučajevima, ako stabilizacija jako utječe na performansu, vratiti se na korak 1. i modificirati pojačanje petlje.

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- **Primjer 1.** Sinteza Glover-McFarlane H_∞ regulatora sa oblikovanjem petlje za procese zahvaćene smetnjom.
- Razmatra se proces i model smetnje:

$$G(s) = \frac{200}{10s + 1} \frac{1}{(0.05s + 1)^2}; \quad G_d(s) = \frac{100}{10s + 1}$$

- Zahtjevi na sintezu regulatora su: postizanje, po mogućnosti, dobrog otklanjanja utjecaja smetnje i frekvencija presjeka na karakteristici pojačanja treba biti oko 10 rad/s.
- **Rješenje:**
- Odabere se pojačanje petlje da bude $|G_s| = |G_d|$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

63/67

- Željeno ponašanje je definirano sa:

$$W_1 = |G^{-1}G_d|$$

- Nakon zanemarenje visokofrekvencijske dinamike u $G(s)$ dobiva se inicijalna vrijednost težine $W_1 \approx 0.5$.
- Da bi se poboljšale performanse na niskim frekvencijama dodaje se integralno djelovanje, kao i element faznog prethođenja $s+2$ kojim se smanjuje nagib L -a od -2 na niskim frekvencijama do oko -1 na frekvenciji presjeka.
- Da bi se odziv učinio malo bržim, pojačanje se množi faktorom 2 da bi se dobila težina:

$$W_1 = \frac{s+2}{s}$$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Ovo djelovanje proizvodi oscilatoran odziv.
- Na ovaj način se dobije oblikovani proces $G_s = GW_1$ sa frekvencijom presjeka 13.7 rad/s.
- Amplituda od $G_s(j\omega)$ prikazan je na slajdu 67. isprekidanom linijom.
- Odziv sistem na jediničnu skokovitu smetnju sa regulatorom $K = W_1$ prikazan je također isprekidanom linijom na drugoj slici, za koga se očekivalo da će biti oscilatoran.
- Navedeni rezultati su dobiveni sa dizajnom inicijalnog oblikovanja petlje.
- Da bi se poboljšali rezultati, pomenuti regulator se nastoji učiniti robusnijim na način da tolerira H_∞ koprime faktor neizvjesnosti što je moguće više.

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Za ovo se koristi Matlabova funkcija *coprimeunc*, koja pronalazi optimalan regulator koji robusno poboljšava oblikovani proces u smislu toleriranja neizvjesnosti maksimuma koprime faktora korištenog u proceduri H_∞ oblikovanja petlje po McFarlane – Gloveru.
- Maksimalno osiguranje stabilnosti dobiveno sa poboljšanim regulatorom $K = W_1 K_s$ (izračunato korištenjem Matlabove funkcije *ncfsyn*) iznosi $\gamma_{\min} = 2.34$, odnosno $\varepsilon_{\max} = 0.43$.
- Nakon toga uzeti $\gamma = 1.1 \gamma_{\min}$ i odrediti korespondentni robusni regulator K_s .

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- U ovom primjeru dobivene su sljedeće funkcije prijenosa procesa i regulatora (regulator K_s i proces G_s imaju po 4 stanja, regulator $K = W_1 K_s$ pet stanja, W_1 jedno stanje):

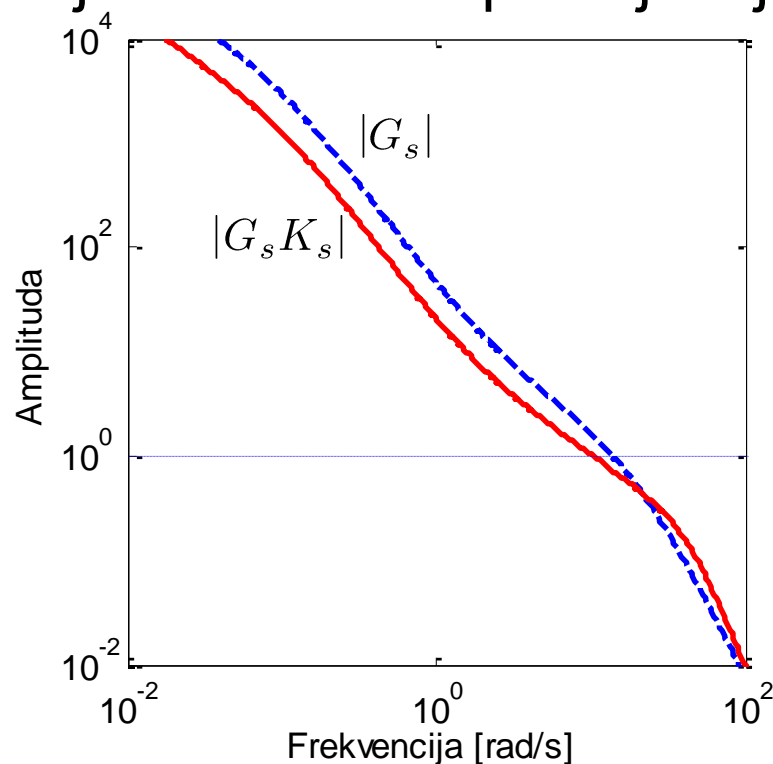
$$G_s(s) = \frac{200s + 400}{0.025s^4 + 1.002s^3 + 10.1s^2 + s}$$

$$K_s(s) = \frac{143.6s^3 + 6201s^2 + 73450s + 103900}{s^4 + 126.8s^3 + 5810s^2 + 132900s + 243300}$$

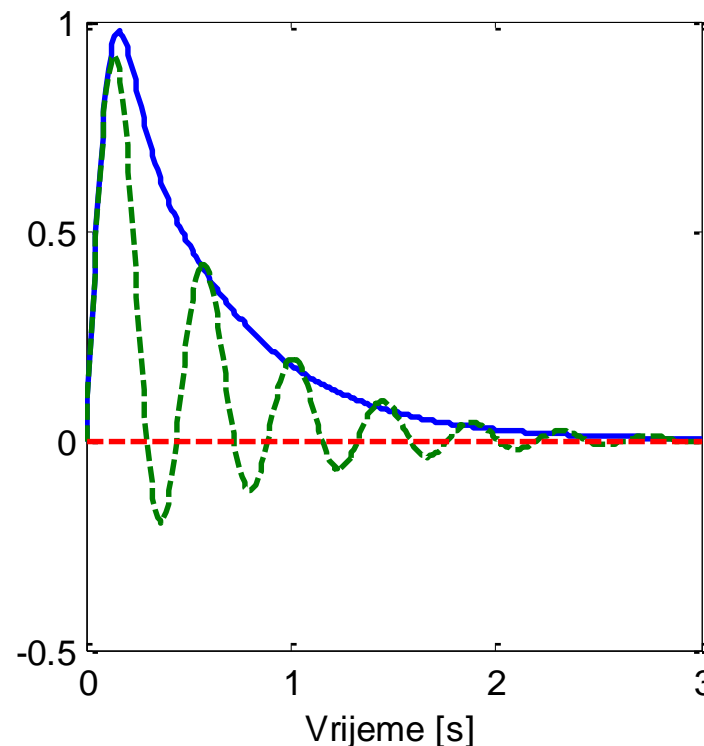
$$K(s) = \frac{143.6s^4 + 6488s^3 + 85850s^2 + 250800s + 207800}{s^5 + 126.8s^4 + 5810s^3 + 132900s^2 + 243300s}$$

Sinteza H_∞ regulatora oblikovanjem petlje

- Rezultati provedene procedure prikazani su na slikama.
- Isprekidanim linijama prikazani su rezultati za inicijalni dizajn oblikovanja procesa (G_s), a punim linijama robusno poboljšanje oblikovanja ($G_s K_s$).

Oblikovanje petlje $|L(j\omega)|$

Odziv na smetnju (jedinični skok)